

DAUGAVPILS NOVADA VĒSTIS

DAUGAVPILS NOVADA PAŠVALDĪBAS BEZMAKSAS IZDEVUMS

Nr.11 (119)

2020. gada novembris

Skolotāja Tekla Voiteka apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeni

Valsts svētku priekšvakarā Valsts prezidents Egils Levits un Ordeņu kapituls lēma par sevišķiem nopelniem Latvijas valsts labā apbalvot ar Triju Zvaigžņu ordeni un iecelt par Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieri bijušo ilggadējo Daugavpils novada Špoģu vidusskolas un Daugavpils 12. vidusskolas mājturības skolotāju Teklu Voiteku.

Tekla Voiteka dzimusi Rēzeknes novada Nautrēnu pagastā, kas vienmēr bijis bagāts ar radošiem un aktīviem cilvēkiem. Jāteic, ka skolotāja dzimusi zīmīgā datumā – 18. novembrī, Latvijas valsts proklamēšanas dienā.

Bijušais Špoģu vidusskolas direktors Jānis Belkovskis atceras, ka pirmo reizi sastapis skolotāju Teklu Voiteku 1978. gadā, kad, vēl būdams Daugavpils pedagogiskā institūta students, izgāja pedagogisko praksi Daugavpils 12.vidusskolā. Tolaik kopā ar skolotāju Teklu Voiteku risinājis sarežģītus pedagogiskus un skolas dzīves jautājumus. “Viņa nekad neatteica savu padomu un palīdzību. Bija patīkami vērot skolotājas pārdomātās aktivitātes, darbojoties ar saviem skolēniem, lielo

skolotāju saimi. No viņas vienmēr staroja cilvēciskais siltums, labestība, radošums un atsaucība,” saka Jānis Belkovskis. Otro reizi viņš satika skolotāju 1989. gadā, uzsākot darbu Špoģu vidusskolas direktora amatā. “Atceroties šos darba gadus skolā, vienmēr prātā nāk tādi izcili skolotāji kā Tekla Voiteka, kas lika stingrus pamatus savu skolēnu tālākajam izglītības un dzīves ceļam. Varēja just, ka viņa jau no bērnu dienām iemācījusies saskatīt sev apkārt skaisto šķietami vienkāršās lietās, pacelt un atbalstīt aizlauztu zaru vai ziedu, katrā cilvēkā un arī mazajā bērņā saskatīt pozitīvo, radošo potenciālu. Viņa prata uzklaut jebkura cilvēka padomu, pārvērtējot to ar savu aso prātu,” stāsta Jānis Belkovskis.

Skolotāja Tekla Voiteka visu mūžu ir veltījusi izglītības un kultūras darbam, rādījusi visiem piemēru ar savu attieksmi pret darbu, iemantojot sabiedrībā lielu cieņu un uzticību. Savu skolotāju neaizmirst viņas bijušie skolēni. Ikdienas darbā Tekla Voiteka centās izkopt tautas tradīcijas, veidot jauniesos mīlestību un cieņu pret savu dzimto

zemi, ar savu pozitīvo piemēru saviem skolēniem, skolotājiem un skolēnu vecākiem mācīja lielāko no mākslām – cilvēcību. Tekla Voiteka ieguvusi Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā vēstures skolotājas kvalifikāciju, taču vēstures skolotājas darbam pievērsās ļoti maz. Viņas mīļākais mācību priekšmets bija mājturība, kurā viņa varēja radoši izpausties, rādot savas zināšanas, prasmes un iemaņas. Šajās stundās skolotāja bija ne tikai padomdevējs, bet arī atbalsts saviem skolniekiem, iedvesmojot vienmēr rūpīgi pabeigt

iesākto un turēt godā dzīves pamatvērtības: godaprātu, darba pieredzi un atbildību.

Latvijas atmodas gados Tekla Voiteka skolā organizēja skaistus vakarēšanas pasākumus, kad visu tautību cilvēki dziedāja skanīgās latviešu tautas dziesmas, iepazīna latviešu tautas tradīcijas un latviešu – latgaliešu kulinārā mantojuma noslēpumus.

Skolotājai Teklai Voitekai nekad nav bijis svešs arī fiziskais darbs. Viņa vienmēr teica, ka tas tikai norūda kārtīgu latvieti. Kad 1990. gadā uzcēla jauno Špoģu vidusskolas ēku, galvenā skolas teritorijas plānotāja, krāšņo akmens dārzu un brīnišķīgo apstādījumu veidotāja bija skolotāja Tekla Voiteka. Viņa prasmīgi prata šajos darbos iesaistīt skolēnus, skolotājus, skolas tehnisko personālu un arī vecākus. Viņas skolas teritorijas veidotie apstādījumi un plānojums republikas konkursā tika atzīti par labākajiem. Skolotājai vienmēr bija tieksme pilnveidoties, gūt jaunas zināšanas. Skolotāja neklātienē absolvēja Bulduru dārzkopības tehnikumu, iegūstot zināšanas apzaļu-

mošanas jautājumos, dārzu un parku kopšanā. Pagājuši jau 30 gadi, bet zaļā rota pie skolas joprojām atgādina par skolotājas Teklas Voitekas labajiem darbiem.

Viņa aktīvi iesaistījās arī vietējo pagastu sabiedriskajā dzīvē, dziedot folkloras kopā, spēlējot teātra izrādēs, veidojot latviskās kultūras dzīvesziņu, prasmīgi veidojot un iekārtojot pagastu sabiedrisko ēku teritoriju. Prāvais gadu skaits nav mazinājis viņas neizsīkstošo enerģiju un optimismu. Skolotāja veido krāšņus puķu dobes pie savas daudzdzīvokļu mājas pilsētā, lai priecētu katru mājas iedzīvotāju. Viņas darba galvenais motīvs ir audzināt cilvēkos skaisto un labo.

Ikvienam pārsteidz skolotājas neizsīkstošā enerģija, vitalitāte, sirds siltums, spēks un pārliecība, ar kādu viņa darbojas un darbojas vietējās sabiedrības, Latgales un Latvijas labā. Viņa vienmēr ir bijusi aktīva sabiedriskās un kultūras dzīves atbalstītāja. Tekla Voiteka ir piemērs tam, kā patiesi mīlēt savu dzimto zemi, saglabāt patriotismu un būt nesavtīgai sava darba darītājai.

“Strādājot skolā vai organizējot vietējās sabiedrības pasākumus, skolotāja nekad netiecās pēc ārējā spožuma, jo viņā pašā bija milzīgs spēks un gara gaisma, ko viņa deva citiem. Viņai vienmēr bija aktīva dzīves pozīcija par katru aktuālo jautājumu. Man kā skolas direktoram bija liela laime strādāt ar skolotāju Teklu Voiteku, jo grūtā brīdī viņai vienmēr varēja lūgt padomu, uz viņu allaž varēja paļauties. Skolotāja Tekla Voiteka bija un ir mūsu skolas, pagasta, novada lepnums un vizītkarte, mūsu bagātība. Ar savu radošo un nesavtīgo darbu skolā un sabiedrības labā, saglabājot un izkopjot novada kultūras tradīcijas un veidojot latvisko tautas dzīvesziņu, skolotāja Tekla Voiteka ir pelnījusi vienu no augstākajiem Latvijas valsts apbalvojumiem,” teic Jānis Belkovskis.

Foto no skolas arhīva

Lāčplēša dienā Kalupē godināja brīvības cīnītājus

Lāčplēša dienā Kalupē, godinot Latvijas Brīvības cīņās kritušos karavīrus, tika nolikti ziedi un iedegtas svečītes, apliecinot cieņu vēsturiskiem notikumiem. Šī diena nav tikai pagātnes liecība, tā ir diena, kad patiesā cieņā godinām ikvienu mūsu karavīru.

Kalupes pagasta Baltaču kapos ikviens individuāli varēja doties pa izgaismoto gaismas ceļu pie Bronislava Šaršūna piemiņas vietas, noliekot ziedus un aizdedzot svečīti.

Pieminot Latvijas aizstāvjus, Kalupes baznīcā notika dievkalpojums. Īpašu atmosfēru radīja mūzikas un gaismas saspēle pie pieminekļa "20. gadsimta cietušajiem kalupiešiem un upuriem." Pasākuma noslēgumā brīvības cīnītāju gars cauri visiem laikiem atskanēja baznīcas zvanos.

Kalupietis Henrihs Kivlenieks dalījās atmiņās par vēsturiskajiem notikumiem Kalupē:

"1920. gadā netālu no Nīcgales stacijas "Novaja derevņija" norisinājās

bruņotas cīņas. Šajās cīņās piedalījās Bronislavs Šaršūns ar saviem cīņu biedriem. Sarkanarmieši redzot, ka cīņu zaudēs, izsauca no Verhņedvinskas bruņu vilcienu. Šaršūna vīri atstāja šo vietu, ejot cauri mežam, ieradās mājās, kur dzīvoja viņa ģimene. Bronislavam līdzī devās viņa tēvs Staņislavs Šaršūns, bet jaunākais brālis atteicās iet kopā. Ejot garām Kalupes baznīcai, Šaršūna cīņu biedri pamatnīja baznīcas zvanu tornī 12 sarkanarmiešus. Vīri, nezaudējot drosmi, atbrūvoja pretiniekus un palaida."

Bronislavs Šaršūns dzimis 1896. gadā Kalupes pagastā. Guva mājas izglītību. Nodarbojās ar zemkopību. Latvijas armijā iestājās brīvprātīgi 1919. gadā, kur piedalījās Latgales atbrīvošanas cīņās. Apbalvots ar Lāčplēša kara ordeni 1920. gadā.

 Inita Ivdra,
Kalupes pagasta
kultūras darba vadītāja

Pašvaldība pateicas novada iedzīvotājiem

Ik gadu Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienas priekšvakarā Daugavpils novada dome pateicas saviem iedzīvotājiem, pasniedzot Atzinības rakstus un balvu "Gada cilvēks".

Arī šogad pašvaldība vēlas teikt paldies novadniekiem, kas ir pelnījuši atzinību par ieguldījumu novada attīstībā, pašvaldības un valsts pārvaldes darbā, veselības aizsardzībā, kultūrā, izglītībā, zinātnē, sociālajā aprūpē, uzņēmējdarbībā, sportā un sabiedriskajā darbā.

Balvu „Gada cilvēks” nominācijā „Kultūra” šogad saņem Naujenes Mūzikas un mākslas skolas skolotāja, Akordeonistu orķestra vadītāja Tatjana Jukuma. Šoruden viņas izveidotais Akordeonistu orķestris nosvinēja 25 gadu jubileju. Kolēģi Tatjanu raksturo kā ļoti talantīgu pedagogu, kas spēj ieinteresēt un motivēt bērnus un jauniesus mācīties mūziku un turpināt izglītību šajā jomā. Viņu sauc arī par ģimenisku skolotāju, pie kuras mācās ģimenes vairākās paaudzēs - brāļi un māsas.

Viņas vadītajā orķestrī šobrīd darbojas 25 dalībnieki – skolas audzēkņi, absolventi un pedagogi. Kolektīvs ir kļuvis par Daugavpils novada vizītkarti, tas piedalās dažāda

mēroga konkursos un festivālos, ar savu sniegumu, vareno un daudzveidīgo skanējumu aizrauj skatītājus ne tikai Daugavpils novadā un Latvijā, bet arī ārpus valsts robežām.

Latvijas Republikas proklamēšanas 102. gadadienā novada dome Atzinības rakstus saņem: Daugavpils novada domes Finanšu pārvaldes budžeta nodaļas vadītājs Jānis Vanags, Daugavpils novada domes Izglītības pārvaldes vadītāja Janita Zarakovska, Sventes vidusskolas direktors Aleksandrs Sibircēvs, Daugavpils novada audžuģimene Tatjana un Vitālijs Barinovi, Sociālā dienesta sociāla darbiniece Inna Suvorova, Daugavpils novada Sporta skolas direktora vietniece, vieglatlētikas trenere Jana Hadakova, biedrības "Līksnas muižas kapela" dibinātāja Biruta Ondzule, Ambeļu kultūras nama skaņu un gaismu operators Aleksandrs Borkovskis, Kalupes pagasta pārvaldes sporta darba organizators Aleksandrs Vabiščevičs, Špoģu Mūzikas un mākslas skolas vizuāli plastiskās mākslas priekšmetu skolotāja Anita Jasinska, Kalupes katoļu draudzes kora "Moras zemeite" vadītāja un ērģelniece Māra Leleva, SIA "Kumeļš" lopkope Bri-

gita Viļķe, piemājas saimniecības "Aizsili" īpašniece Anna Ļipatova, zemnieku saimniecība "Reiņi" (vadītājs Valdis Dunsķis), Biķernieku pagasta pārvaldes lietvedības pārziņe Inese Moisejeva, Daugavpils novada domes autovadītājs Jānis Vansovičs, Skrudalienas pagasta Silenes bibliotēkas ilggadēja vadītāja Valentīna Marenkova, Sociālo pakalpojumu centra "Pīlādzis" galvenā grāmatvede Rita Savčenko, Biķernieku pamatskolas direktors Aleksejs Mackevičs, Silenes pamatskolas skolotāja Tatjana Domuleva, Kalupes Pamatskolas skolotāja Renāte Vēlika, Daugavpils Būvniecības tehnikuma direktore Ināra Ostrovska, SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca" otolaringoloģe Inna Šinkeviča, SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca" neiroloģijas nodaļas vecākā neiroloģe Dina Jeršova, SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca" sieviešu klīnikas ginekoloģe, dzemdību nodaļas vadītāja Diāna Pustovaitova.

Daugavpils novada domes **Pateicības rakstus** saņem: Naujenes Tautas bibliotēkas kolektīvs (vadītāja Diāna Čiževska), Sociālās palīdzības centra "Pīlādzis" noliktavas pārziņe Vikentija Morkāne, Sociālās palīdzības centra "Pīlādzis" aprūpētāja Ināra Mukāne, Daugavpils novada Sociālā dienesta mobilās aprūpes vienības kolektīvs Jūlija Žugare, Oksana Sivačova, Rita Piščika, Dmitrijs Stolbovs, Naujenes pamatskolas interešu izglītības pulciņa vadītāja Inga Zeile, Naujenes pamatskolas skolotāja Natālija Semjonova, pašvaldības aģentūras "Višķi" autobusa vadītājs Jānis Lozda, SIA "Višķi-1" valdes loceklis Juris Orlovskis, Višķu pagasta pārvaldes datortspēciālists Andris Zeilis, Kalkūnes pagasta pārvaldes traktortehnikas vadītājs Andrejs Stepančuks, Špoģu Mūzikas un mākslas skolas vokāli instrumentālā ansamblja "Bulta" vadi-

tājs Viktors Ļeonovičs, Biķernieku pagasta pārvaldes automobiļa vadītājs Aleksandrs Jemeljanovs, Biķernieku pagasta pārvaldes ēku un teritorijas pārziņis Sergejs Andrejevs, SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca" operāciju bloka vecākā medicīnas māsa Irina Kolodinska, SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca" vecākā kardioloģe Natalja Pontaga, Naujenes pamatskolas direktora vietniece Līgita Kursiša, z/s "Smilgas" īpašnieks Juris Grustāns, z/s "Jauntropi" īpašnieks Fjodors Mihailovs, z/s "Seliņa" īpašnieki Alberts Mendriķis un Andrejs Mendriķis, z/s "Tauriņi" īpašnieks Kārlis Jādzevičs, SIA "Kazanova" valdes loceklis Ilja Ivanovs, SIA "ANNO Demene" valdes loceklis Igors Švilpe, saimniecības "Januseļi 2" īpašniece Anna Zeļāņika, saimniecības "Aizsili" īpašnieks Gavriils Semjonovs, saimniecības "Saltanata" īpašniece Gaļina Turina, saimniecības "Dunduri" īpašnieks Viktors Ptašņuks, saimniecības "Zemeņu ielejas" īpašniece Skaidrīte Kudiņa, z/s "Gundegas-1" īpašnieks Aleksandrs Kondrovskis-Kudrjavskis, z/s "Kļavas" īpašnieks Varis Vilcāns, z/s "Ziediņi" īpašniece Janina Kursīte, z/s "Debeskalni" īpašnieks Ainārs Jonāns, z/s "Aboliņi-1" īpašnieks Ēriks Klodāns, z/s "Drava" īpašnieks Guntars Melnis, IK "Mežrozītes ATF" īpašniece Tatjana Friliņa, z/s "Butišķi-3" īpašniece Jeļena Bambāne, bišu dravas "Valenieki" īpašnieks Pēteris Breidaks.

Svinīgais pasākums un balvu pasniegšana pandēmijas ieviesto korekciju dēļ gan pagaidām tiek atlikta, gaidot ierobežojumu atcelšanu. Taču, neskatoties uz šī brīža likstām, spēsim saglabāt svētku sajūtu un gandarījumu par labi padarītu darbu.

 Inese Minova

Uzsākts darbs pie Daugavpils novada un Ilūkstes novada pašvaldības apvienošanas

Saskaņā ar šā gada 10. jūnijā Saeimā pieņemto Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu pēc 2021. gada pašvaldību vēlēšanām būs 42 pašvaldības līdzšinējo 119 vietējo pašvaldību vietā. Administratīvi teritoriālā reforma paredz, ka Daugavpils novada pašvaldība tiks apvienota ar Ilūkstes novada pašvaldību, veidojot jaunu pašvaldību – Augšdaugavas novadu.

Augšdaugavas novada pašvaldības administratīvās struktūras projekts jāizstrādā līdz 2021. gada 1. jūlijam. Ir izveidota abu pašvaldību darba grupa,

kurā Daugavpils novada pašvaldību pārstāvēs Daugavpils novada domes priekšsēdētājs Arvīds Kucins un viņa vietnieks Aivars Rasčevskis, pašvaldības izpilddirektore Vanda Kezika, izpilddirektore 1. vietniece Ināra Natarova un vietnieks Aleksandrs Aizbalts, Attīstības pārvaldes vadītāja Vita Rūtiņa un Finanšu pārvaldes vadītāja Irēna Timšāne, savukārt Ilūkstes novada pašvaldību pārstāvēs Ilūkstes novada domes priekšsēdētājs Stefans Rāzna un viņa vietnieks Maigurs Krievāns, izpilddirektore Līga Bukovska,

finanšu nodaļas vadītāja Zigrīda Plepe un stratēģiskās plānošanas nodaļas vadītāja pienākumu izpildītāja Iveta Megne.

12. novembrī Daugavpils novada domē notika darba grupas pirmā saskaņošanas sēde, kuras laikā tika izskatīti vairāki jautājumi, tostarp par darba grupas uzdevumiem un darba organizāciju, par valsts mērķdotāciju kopīga jaunveidojamā novada pašvaldības administratīvās struktūras projekta izstrādei un nozaru darba grupas apakšgrupas izveidošanu.

Jau tuvākajā laikā dažādu nozaru darba grupas (komunālo pakalpojumu, izglītības, kultūras, sociālās un veselības jomas, attīstības un plānošanas, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju, finanšu, īpašumu apsaimniekošanas) tiks izveidotas, lai iepazītos ar situāciju katrā pašvaldībā, un sagatavotu priekšlikumus turpmākai sadarbībai.

 Inese Minova

Mainīta slimības pabalsta piešķiršanas kārtība

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) informē, ka no 16. novembra mainīta slimības pabalsta piešķiršanas kārtība, ja saslimšana saistīta ar COVID-19 vai atrašanos karantīnā, vai ar akūtu augšējo elpceļu infekciju.

Darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem, kuriem laika posmā no 2020. gada 16. novembra līdz 2021. gada 30. jūnijam būs izsniegta darbnespējas lapa B sakarā ar saslimšanu ar COVID-19 vai atrašanos karantīnā, slimības pabalstu, pēc tam, kad ārsts noslēdzis darbnespējas lapu B, VSAA piešķirs no darba nespējas pirmās dienas 80% apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās iemaksu algas.

Personām, kurām no 2020. gada 16. novembra līdz 2021. gada 30. jūnijam

darbnespēja tiks noteikta sakarā ar akūtu augšējo elpceļu infekciju, ārsts izsniegs darbnespējas lapu B par periodu no slimības pirmās līdz trešajai dienai. VSAA par pirmajām trim dienām piešķirs slimības pabalstu 80 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas.

Turpmāko darbnespējas periodu apmaksās sekojoši:

- Ja persona ir nosūtīta veikt analīzes par saslimšanu ar Covid-19 un analīzes ir negatīvas, bet slimošana turpinās, tad izsniegto darbnespējas lapu B ārsts noslēgs trešajā darbnespējas dienā un no ceturtais dienas atvērs darbnespējas lapu A par turpmākajām 10 darbnespējas dienām, ko apmaksā darba devējs. Ja slimošana turpinās

sies arī pēc darbnespējas lapas A perioda, tad tiks izsniegta darbnespējas lapa B. Par šo periodu slimības pabalstu piešķirs VSAA.

- Ja persona ir nosūtīta veikt analīzes par saslimšanu ar Covid-19 un analīzes ir pozitīvas, turpināsies darbnespējas lapa B.

Piemērs: Ārsts noslēdzis darbnespējas lapu B slimniekam ar akūtu augšējo elpceļu infekciju par trīs slimības dienām no 29. novembra līdz 1. decembrim. Pēc iesnieguma saņemšanas VSAA izmaksā slimības pabalstu 80% apmērā no apdrošinātās personas vidējās algas par šīm trīs slimības dienām. Pēc veiktā COVID testa, ja tas ir negatīvs, bet saslimšana turpinās, ārsts no 2. decembra atver darbnespējas lapu A par maksimums 10 slimības dienām.

Šo slimības periodu apmaksā darba devējs. Ja slimošana turpinās vēl pēc šīm 10 dienām, tad no 12. decembra ārsts izsniedz jaunu darbnespējas lapu B. Par šo periodu VSAA piešķir slimības pabalstu 80% apmērā no apdrošinātās personas vidējās algas.

Šādu kārtību nosaka grozījumi likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”.

Lai saņemtu slimības pabalstu, pēc tam, kad ārsts noslēdzis darbnespējas lapu B, nepieciešams iesniegums VSAA, ko visērtāk iesniegt elektroniski portālā Latvija.lv, izvēloties e-pakalpojumu „E-iesniegums VSAA pakalpojumiem”.

VSAA

Trūcīgajiem un maznodrošinātajiem nodrošina maskas

Labklājības ministrijas paziņojumā minēts, ka maskas tiek piegādātas katrai pašvaldībai pietiekamā skaitā atkarībā no trūcīgo un maznodrošināto skaita. Pēc masku saņemšanas pašvaldībām jānodrošina bezmaksas higiēnisko masku izsniegšana tiem iedzīvotājiem, kuriem noteikts trūcīgas vai maznodrošinātas personas statuss, kā arī tiem, kas uzturas patversmēs vai

saņem dienas aprūpes centru, dienas centru, krīzes centru vai aprūpes mājās pakalpojumu. To nosaka Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums. Jāņem vērā, ka individuālo aizsardzības līdzekļu lietošana daudzās publiskās vietās ir obligāta.

Saskaņā ar publiskajās datu bāzēs pieejamo informāciju šobrīd Latvijā ir 25 017 iedzīvotāji ar trūcīgas personas

statusu un 36 867 ar maznodrošinātas personas statusu. Savukārt 6 864 cilvēki uzturas naktspatversmēs vai patversmēs, 17 239 – saņem aprūpes mājās pakalpojumus un 22 267 iedzīvotāji saņem dienas aprūpes centru, dienas centru vai krīzes centru pakalpojumus.

Minētās iedzīvotāju grupas bezmaksas higiēniskās maskas saņem saskaņā ar katrā konkrētā pašvaldībā no-

teikto kārtību. Maskas ir vairākkārtēji lietojamas, ievērojot noteiktās kopšanas prasības.

Daugavpils novads saņēmis un izdalīs 1225 maskas. Tās tiks dalītas ar katra pagasta sociālo darbinieku palīdzību.

 Dainis Bitiņš

Pievēršam zemnieku uzmanību – saudzēsim ceļus!

Laikā, kad notiek zemes apstrādes darbi, kā arī citos gadījumos, Daugavpils novada zemnieki tiek aicināti ievērot ceļu aizsardzības noteikumus.

Kas notiek?

Ignorējot ceļa zemes nodalījuma joslu, zemnieki mēdz uzart grāvjus pie ceļiem, kas noved pie ceļu stāvokļa būtiskas pasliktināšanās, jo šādā gadījumā ceļa nomalēs sāk krāties mitrums.

Tāpat atgādinām, ka, traktor tehnikai izbraucot uz ceļa, riepas jānotīra no dažāda veida netīrumiem – zemes, māla, mēsliem, u.c. To neizdarot, no lauka pārnestais uzkrājas un sablīvējas uz ceļa, padarot to bīstamu cita veida transporta kustībai. Pa pašvaldības pagastu ceļiem pārvietojas arī skolēnu autobusi, un netīrais ceļš būtiski apdraud to pārvadājumus, jo ceļš paliek slidens.

Kāpēc nedrīkst bojāt autoceļu konstrukcijas?

- Tiek traucēta ūdens atvade, kā rezultātā tiek veicināta zemes klātnes kūkumošanās, rodas neprognozējami izskalojumi, iesēdumi (smilšu vannas), ceļu malas noslīdējumi;

- Samazinās vai pilnībā pazūd ceļa nestspēja, pavasaros un rudenos ceļi nav izmantojami;

- Tiek bojātas meliorācijas sistēmas;

- Neatvadītiem nokrišņiem sasalsot, palielinās slidamība;

- Tiek bojāti satiksmes organizācijas līdzekļi, tiek uznesti dubļi no lauka, kā arī pēc mēslošanas – kūtsmēsli;

- Tiek sabojātas dažādas ceļu zemes nodalījuma joslā iebūvētās inženierkomunikācijas

(sakarū un elektrības kabeļi, balsti, sadales kārbas vai akas).

Kā uzlabot situāciju?

- Zemnieki tiek aicināti ievērot ceļa zemes nodalījuma joslu;

- Izbraucot uz ceļa jānotīra riepas;

- Ilgstošas ceļa izmantošanas gadījumā, kad paredzēta lieltarīta smagās tehnikas braukšana, zemnieki var vērsties pagasta pārvaldē transporta kustības jautājumu saskaņošanai;

- Izbraucot vai iebraucot laukā, aicinām zemniekus izmantot tikai tam speciāli izveidotās nobrauktuves, nevis ceļa nomales.

Vai ir paredzēts sods?

Par pārkāpumiem ir paredzēts sods, ko par šā likuma 82. pantā minētajiem administratīvajiem

pārkāpumiem līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai veic Valsts policija. Administratīvā pārkāpuma lietu izskata pašvaldības administratīvā komisija. Ceļu satiksmes likuma 82. pantā ir noteikts, ka:

- Bojājot ceļu vai ceļu kompleksā ietilpstošās būves, kā arī iznīcinot, piegružojot, piesārņojot, aizsprostojot, uzart ceļu nodalījuma joslu, bojājot ceļu satiksmes organizācijas tehniskos līdzekļus, var tikt piemērots sods, fiziskajai personai no 14 līdz 70 naudas soda vienībām, juridiskai – no 140 līdz 500 naudas soda vienībām (1 naudas soda vienība = 5 eiro).

 Dainis Bitiņš

Akcijas ietvaros katrs pirmklasnieks saņems medu

Eiropas mēroga akcijā "Eiropas medus brokastis", kurā jau septīto reizi piedalās arī Latvijas Bīskopības biedrība, katram valsts finansētajam vispārizglītojošo skolu pirmklasniekam tiek sarūpētas dāvanas – trīs trauciņi ar rapša, dažādu ziedu un meža medus paraudziņiem, kā arī informatīvi izglītojošs magnēts, kurš izstāsta, kā pēc katru dienu sākt ar vienu medus karoti.

Katrs skolnieks tiek aicināts dāvināto ne tikai nogaršot pats, bet arī droši nest mājās un dalīties ar ģimenes locekļiem.

Kopumā Latvijā šādas pakas tiek sagādātas vairāk nekā 20 000 pirmklasnieku. Kā mērķauditorija tika izvēlēta 1. klase, jo uzsākot jaunas ikdienas gaitas, bieži vien bērniem rodas stress, kas padara ikdienu bažīgāku, krītas imunitāte. Līdz ar to bīskopji grib iepriecināt pirmklasniekus ar saldām,

  Dainis Bitiņš

veselīgām un izglītojošām dāvaniņām.

Akcijas apmērs ir apjomīgs, jo dāvanas jānogādā uz vairāk nekā 600 izglītības iestādēm, līdz ar ko akcija norisinās visu novembra mēnesi. Daugavpils novadā dāvanas saņems 117 pirmās klases audzēkņi.

Latvijas Bīskopības biedrība ir lielākā nevalstiskā lauksaimniecības nozares organizācija, kas apvieno vairāk nekā 3300 bīskopus no visas Latvijas.

Eiropas Savienības dalībvalstīs šī akcija notiek ik gadu novembra trešajā piektdienā. Parasti bīskopji dodas uz skolām un bērnudārziem, lai izglītotu bērnus un jauniešus par bīskopības profesiju, bīskopības produktiem un to vērtīgajām īpašībām uzturā. Šogad došanās pie skolēniem ar izglītojošām aktivitātēm izpaliek pandēmijas dēļ.

Daugavpils novada izglītības iestāžu "Goda diena"

Sagaidot Latvijas simtgadi, Daugavpils novadā tika aizsākta jauna tradīcija – godināt Daugavpils novada izglītības iestāžu skolēnus, kuri ar labām un teicamām sekmēm apgūst mācību priekšmetus, piedalās olimpiādēs, ārpusstundu aktivitātēs un pasākumos, popularizē skolas un Daugavpils novada vārdu ne tikai Latvijā, bet arī ārvalstīs.

Šogad pandēmijas ieviesto korekciju dēļ pasākums "Goda diena" notiek neierasta formātā - virtuāli. Šis gads ir aicinājis pielāgoties, izvērtēt, atteikties, iegūt, apgūt jaunas iemaņas, apvienot dažbrīd šķietami neiespējamo. Bet tas nav traucējis "Goda dienai" notikt citādāk un attālināti sumināt un godināt Daugavpils novada izglītības iestāžu skolotājus un skolēnus.

Šajā gadā skolu administrācijai, skolotājiem, skolēniem un vecākiem bija iespēja pieteikt skolotāju vairākās jaunās nominācijās.

Balvu "Gada pedagogs" nominācijā "Veiksmīgākā debija pedagoga darbā" saņēma Sventes vidusskolas skolotāja Ilona Anaņko, nominācijā "Par inovatīvu pieeju izglītības procesa organizēšanā" balvu saņēma Silenes pamatskolas skolotāja Jeļena Safonova, nominācijā "Par ieguldījumu talantīgo bērnu radošā potenciāla attīstībā"

balvu saņēma Naujenes pamatskolas skolotāja Inga Čalenko, nominācijā "Par prasmīgu klasvadību" balvu saņēma Laucesas pamatskolas skolotāja Tatjana Mihailova, nominācijā "Par kvalitatīvu darbu ar izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām" balvu saņēma Kalupes pamatskolas skolotāja Tatjana Romanceviča, bet nominācijā "Par kvalitatīvu, atbildīgu darbu" balvu saņēma Naujenes pirmsskolas izglītības iestādes "Rūķītis" skolotāja Oksana Tjušina.

Daugavpils novadā ir brīnumaini un sirdsgudri skolotāji, par to liecina arī šī gada nominācijai "Lieliskākais pedagogs" iesniegtie pieteikumi, kuros skolēni un vecāki veltī saviem skolotājiem daudz sirsnīgu vārdu.

Nominācijā "Lieliskākais pedagogs" balvu saņēma Biķernieku pamatskolas skolotāja Oļesja Aleksejeva, Kalupes pamatskolas skolotāja Sanita Cirse, Laucesas pamatskolas skolotāja Jeļena Parfena, Lāču pamatskolas skolotāja Anna Kondrašenkova, Medumu pamatskolas skolotāja Nataļja Ogurcova, Medumu speciālās pamatskolas skolotāja Viktorija Celminska, Naujenes pamatskolas skolotāja Inese Locika, Randenes pamatskolas skolotāja Ilona Kravčenoka, Silenes pamatskolas skolotājs Aleksandrs Puzirevskis,

Salienas vidusskolas skolotāja Biruta Ivanova, Sventes vidusskolas skolotāja Aija Saveļjeva, Špoģu vidusskolas skolotāja Guna Pētersone, Vaboles vidusskolas skolotāja Veneranda Kucina, Zemgales vidusskolas skolotāja Nadežda Smertjeva, Naujenes pirmsskolas izglītības iestādes "Rūķītis" skolotāja Elvīra Švilpa, Nīcgales pirmsskolas izglītības iestādes "Sprīdītis" skolotāja Sarmīte Mole, Sporta skolas skolotāja/trenere Jana Hadakova.

Turpinot tradīciju, Latvijas svētku priekšvakarā tiek sumināti arī Daugavpils novada izglītības iestāžu skolēni, kuri 2019./2020. mācību gadā ir guvuši labas un teicamas sekmes mācībās, aktīvi iesaistījušies ārpusstundu aktivitātēs un pārstāvējuši skolu novadā un valstī.

Pateicību saņēma Biķernieku pamatskolas 5. klases skolniece Adelina Petroviča, Kalupes pamatskolas 7. klases skolniece Amanda Aleksejeva, Laucesas pamatskolas 9. klases skolniece Anna Macuka, Lāču pamatskolas 9. klases skolniece Anna Vansoviča, Medumu pamatskolas 7. klases skolniece Anastasija Korotkova, Medumu speciālās pamatskolas profesionālās klases skolnieks Aigars Skrinda, Naujenes pamatskolas 9. klases skolniece Santa

Bule, Randenes pamatskolas 7. klases skolniece Darja Adahovka, Silenes pamatskolas 9. klases skolniece Violeta Madžule, Salienas vidusskolas 8. klases skolniece Jana Kovaļevska, Salienas vidusskolas 12. klases skolniece Samanta Afanaseviča, Sventes vidusskolas 8. klases skolniece Samanta Saveļjeva, Sventes vidusskolas 11. klases skolniece Aina Zubrova, Špoģu vidusskolas 5. klases skolniece Sofija Trifonova, Špoģu vidusskolas 11. klases skolniece Elāna Gavrilova, Vaboles vidusskolas 9. klases skolniece Līga Laimdota Kļaviņa, Vaboles vidusskolas 11. klases skolniece Laura Kukle, Zemgales vidusskolas 4. klases skolnieks Vladislavs Vanags un Zemgales vidusskolas 9. klases skolniece Veronika Puzirevska.

Paldies skolām par nesavtīgo darbošanos, īstenojot aktivitātes skolā, piedaloties izglītības pārvaldes rīkotajos pasākumos, novada un valsts olimpiādēs un konkursos, izzinot tradīcijas, izkopjot savstarpējo attiecību kultūru, darbu komandā, veicinot pilsonisko pašapziņu, par jauniem izaicinājumiem un pielāgošanos mainīgajai situācijai.

Tiks īstenots starpnovadu sadarbības projekts jaunatnes jomā

Projekta "Kopā!" mērķis ir veicināt sadarbību starp Daugavpils un Ilūkstes novadu jaunatnes jomas attīstīšanai un sadarbības veicināšanai.

Projekta mērķa grupa ir jaunieši vecumā no 13 – 25 gadiem, kas dzīvo un/vai mācās Daugavpils un Ilūkstes novadā, kā arī jaunatnes jomas darbinieki. Projekta rezultātā tiek plānots veidot ilgtspējīgu sadarbību starp sadarbības partneriem, jaunatnes jomas attīstības veicināšanai un aktīvas pilsoniskās sabiedrības au-

dzināšanai.

Sadarbības projekta ietvaros tiek plānotas tādas aktivitātes kā pašpārvalžu forums, jauniešu un jaunatnes darbinieku apmācības, jaunatnes salidojums, jauniešu aptaujas un kopīga darbības virziena izstrāde jaunatnes jomā.

Projekts tiks īstenots no š.g. 7. de-

cembra līdz 2021. gada 7. septembrim.

Projekts īstenots Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes politikas valsts programmas 2020. gadam valsts budžeta finansējuma ietvaros.

 Milāna Loča,
Jaunatnes projektu koordinatore

Naujenes Mūzikas un mākslas skolas dalība starptautiskajā projektā "Wersalinka"

"WERSALINKA" ir starptautiskais jauniešu pūtēju orķestris, kurš apvieno jaunus mūziķus no dažādām valstīm - Polijas, Igaunijas, Baltkrievijas, Lietuvas un Latvijas.

Projekta organizators, koordinators un galvenais iedvesmotājs ir Tomašs Čarneckis no Polijas. 2019. gadā projekts apvienoja gandrīz 800 dalībnieku no Polijas, Latvijas, Igaunijas un Baltkrievijas.

2020. gads projektam ir jubilejas gads, jo starptautiskais jauniešu pūtēju orķestris «WERSALINKA» svinēja savu 15 gadu jubileju, savukārt Naujenes MMS pūtēju orķestris piedalās projektā jau trešo gadu. Arī šogad organizatori atrada iespēju īstenot projektu - tas notika attālināti. Pastiprināto epidemioloģisko apstākļu dēļ dalībnieku skaits ziemā bija mazāks nekā plānots sākotnēji.

Projekta koordinators Leilli Kuusk (Igaunija) projekta nepārtrauktības veicināšanas nolūkā piedāvāja jauniešiem mūziķiem un viņu skolotājiem no Polijas, Igaunijas un Latvijas iestudēt repertuāru kopīgam koncertam, nofilmetot to, kā arī nosūtīt Igaunijas pārstāvim. Tādējādi no atsūtītā muzikālā materiāla vēlāk samontēja video ierakstus ar atskaņotiem skaņdarbiem.

Projekta ietvaros katras valsts jauno mūziķu orķestris izvēlējās divus skaņdarbus, nosūtot notis katram projekta dalībniekam.

Viens no Latvijas pārstāvējam projektā bija Naujenes Mūzikas un mākslas skolas pūtēju orķestris. Skolas direktora Ruslana Margeviča vadībā pūtēju orķestris iestudēja visus skaņdarbus ("All Stars", autors Grebs Kempis; "Pop. Medley" - Ar.MY (Polich traditional songs); "Zilīte", autors: Eriks Kīgelis, Arr. Martiņš Biriņš; "Let It be", izpildītājs: The Beatles), iemūžinot videoierakstā skaņdarbu atskaņošanas brīdi. Jaunie mūziķi atzīst, ka darbs pie materiāla apgūšanas nebija viegls, taču aizraujošs.

Šāda tipa projekts pūtēju orķestra jaunajiem muzikantiem bija jauna pieredze piedaloties starptautiskā projektā.

Darbs pie materiāla apguves sākās šī gada vasarā, taču nodemonstrēt savu un citu dalībnieku ieguldīto darbu projektā Naujenes Mūzikas un mākslas skola var tikai tagad.

Naujenes Mūzikas un mākslas skola

Iegūta pirmā vieta starptautiskajā konkursā

19. un 20. novembrī Ukrainā komponista, diriģenta un talantīgā pedagoga Anatolija Belošicka dzimtajā pilsētā Korostenā norisinājās XIII jauno akordeonistu-bajānistu konkurss, kurš šogad notika distancēti un pulcināja dalībniekus no Ukrainas, Baltkrievijas, Lietuvas un Latvijas. Daugavpils no-

vadu šajā konkursā pārstāvēja Špoģu Mūzikas un mākslas skolas audzēknis Rolands Kļavinskis (skolotāja Vija Petrova). Pēc žūrijas lēmuma Rolandam tika piešķirta 1. vieta.

Lepojamies ar Rolanda panākumiem un novēlam arī turpmāk neapstāties pie sasniegtā!

Pavasārī uzsāks remontēt tiltu pār Dubnas upi Špoģos

Satiksmes ministrija informē, ka noslēgts būvdarbu līgums par tilta konstruktīvo elementu un brauktuves atjaunošanu:

- o uz tilta pār Dubnu (112,9 km) Špoģos uz autoceļa Krievijas robeža (Grebņeva)–Rēzekne–Dau-

gavpils–Lietuvas robeža (Medumi) (A13).

Darbi sāksies atbilstošos laika apstākļos pavasarī. Ir paredzēta seguma dilumkārtas atjaunošana un betona konstrukciju bojājumu novēršana.

Avots: SM

Esi redzams – izgaismo velosipēdu!

Nav slikti laika apstākļi velo braukšanai, bet ir nepietiekoši aprīkots ritenis vai pats braucējs!

Aizvien vairāk cilvēku, pievērsoties veselīgam dzīvesveidam, ikdienas gaitās arī gada tumšajos mēnešos dodas ar velosipēdu. Tomēr ne vienmēr braucēji ir parūpējušies par savu drošību. Akcijā "Izgaismo velosipēdu!" aicina ritenbraucējus aprīkot velosipēdus ar lukturiem un atstarotājiem, kā arī valkāt apģērbu ar atstarojošiem elementiem.

Ja velosipēds ir aprīkots ar lukturiem vai atstarotājiem, tas ceļu satiksmē ir redzams vismaz no 150 metru attāluma. Savukārt, ja velosipēdam nav neviena gaismas elementa, autovadītājs to pa-

mana pēdējā brīdī un, iespējams, vairs nepaspēj noreagēt un laikus nobremzēt.

Šāda "neizgaismota" situācija ir par iemeslu daudzām traģēdijām uz Latvijas ceļiem, kuras notiek tieši gada tumšajos mēnešos. Valsts policijas apkopotā statistika liecina, ka šā gada 10 mēnešos ceļu satiksmes negadījumos bojā gājuši jau 16, bet ievainoti 608 velobraucēji. Liepājā šogad notikušas 37 avārijas, kurās ievainots 21, bet smagi cietuši 4 velobraucēji.

Avots: SM

Turpina attīstīt Liksnas muižas kapelu

Biedrība "Liksnas muižas kapela" īstenojusi projektu "Liksnas muižas kapelas ēkas saglabāšana un izmantošana kultūras un tūrisma aktivitātēm". Projekts guva finansiālu atbalstu vietējās rīcības grupas biedrības „Daugavpils un Ilūkstes novadu partnerība "Kaimiņi" sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģijas 2015.—2020. gadam izsludinātajā projektu pieteikumu iesniegšanas 7. kārtā un tika īstenots Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.—2020. gadam pasākumā „Atbalsts iniciatīvām, kuras vērstas uz efektīvu un ilgtspējīgu dabas un kultūras resursu izmantošanu lauku sabiedrības dzīves standartu paaugstināšanai” ar Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai finansējumu. Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu administrēja Lauku atbalsta dienests, projektu 10% apmērā līdzfinansēja Daugavpils novada dome.

Kas tika paveikts?

Projekta mērķis bija griestu pārse-

guma nomaiņa un jaunu ieejas vārtu un kriptas ieejas durvju izgatavošana un uzstādīšana, lai uzlabotu vides pieejamību dažādu vietējās kopienas kultūras dzīves un tūrisma aktivitāšu īstenošanai.

Projekta realizācijas rezultātā ēkā tika nomainīts pagaidu griestu segums, kurš bija ne tikai neestētisks, bet arī nedrošs, tika atjaunoti kapelas ieejas vārti un kriptas durvis.

Par Liksnas muižas kapelu

Liksnas muižas kapela ir Daugavpils novada kultūras mantojuma objekts, baroka stila arhitektūras piemineklis, celts 1770. gadā, vienīgais Liksnas muižas apbūves objekts, kurš saglabājies līdz mūsdienām.

Pēc ēkas īpašnieku maiņas 2015. gadā un biedrības "Liksnas muižas kapela" nodibināšanas 2017. gadā pašu īpašnieku spēkiem uzsākta ēkas rekonstrukcija un vides pieejamības nodrošināšana. Ir veikta ūdenstorna, kurš atradās uz ēkas altāra daļas, demontāža, veikts jumta remonts, iz-

mantojot analogiskas šifera loksnes, atjaunots griestu pārsegums, puves bojātie dēļi, kuri apdraudēja drošību, nomainīti pret jauniem, ēkas iekšpusē izmantojot padomju laikā iebūvētās starpsienas, ierīkota apkurināma telpa, kuru var izmantot pasākumiem arī ziemā, atrakta ieeja kriptā un ierīkots celiņš, tūristu un citu interesentu vajadzībām izbūvēta lapene kapelas pagalmā, jo Liksnas pašvaldības īpašums – Liksnas muižas parks, ir iecienīta atpūtas vieta, kuru apmeklē gan tūristi, gan vietējie iedzīvotāji.

Kāpēc ēka ir vērtīga?

Kapelas ēka, kura atrodas parka teritorijā, ir viens no unikālākajiem novada arhitektūras pieminekļiem, kuru nepieciešams saglabāt un izmantot kā tūrisma objektu un dažādu iedzīvotāju grupu kultūras dzīves norišu vietu. Notikuši Muzeju nakts atbalsta pasākumi, pasākumi senioriem sadarbībā ar apvienību "Sauls taka", Mātes un ģimenes dienai veltīts pasākums sadarbībā ar novada audžuģimenu biedrību "Muna sāta", dažādas aktivitātes Latvijas simtgadei par godu (vietējo rokdarbnieču izstādes, Liksnas skolas vēsturei veltīta izstāde). Notikuši divi pasākumi sadarbībā ar Līvānu novada senioriem, Arendoles folkloras kopu "Dzeipurs" un Līvānu novada Gardēžu klubu. Uzsākta sadarbība ar Daugavpils novada tūrisma aģentūru "Taka". Novada dienu ietvaros kapela bija viens no tūrisma rallija "Apceļo dzimto novadu" kontrolpunktiem.

Kapelas ēkā ir uzstādītas stelles, kuras ir plānots izmantot rokdarbnieču aktivitātēm rudens – ziemas periodā. Kapelas ēkā tiek veidota arī citu ar rokdarbiem saistītu darba rīku ekspozīcija.

Telpa pasākumiem

Biedrībai ir izveidojusies laba sadar-

bība ar Liksnas pagasta pārvaldi, aktīvo sieviešu apvienību "Sauls taka", Liksnas kultūras namu. 2019. gadā iedibināta jauna tradīcija – Emilijas Plāteres dzimšanas dienas atzīmēšana, šajā dienā godinot ne tikai poļu nacionālo varoni, kura ir dzīvojuši Liksnas muižā un šeit ir izveidota viņas piemiņas zīme un taka parkā, bet arī atceroties Liksnas pagastā dzīvojušās sievietes, ar kurām mēs varam lepoties. Šī pasākuma sagatavošanā tika iesaistīts arī bērnu dramatiskais kolektīvs "Sprīdītis" un tā vadītāja Agnese Orbidāne, tādējādi nodrošinot saikni starp dažādām paaudzēm un rosinot bērnu interesi par vēsturi un izkopjot viņos lokālpatriotisma jūtas, izpratni par to, ka katrs cilvēks ir daļa no mūsu kopīgās vēstures.

Galvenais mērķis – ēkas saglabāšana

Pēc projekta realizācijas tika plānoti vairāki pasākumi, diemžēl sakarā ar pulcēšanās ierobežojumiem tie ir atlikti. Sadarbībā ar Liksnas pagasta KN 19. septembrī notika "Rudens ražas ballīte". Šis bija pirmais pasākums pēc ēkas renovācijas un projekta realizācijas noslēguma.

Neskatoties uz to, ka kapelā notiek dažādas aktivitātes, par galveno uzdevumu uzskatāma šīs unikālās ēkas saglabāšana. 2019. gadā pasūtīta un saņemta tāme ēkas kultūrvēsturiskās izpētes veikšanai, un sadarbībā ar Daugavpils novada kultūras mantojuma daļu, Latvijas Kultūrkapitāla fondu tiks meklēta iespēja renovēt ēkas jumtu.

Biruta Ondzule,
Biedrības "Liksnas muižas kapela"
valdes priekšsēdētāja

Viragnas ezeru papildina ar zivju resursiem

9. novembrī Daugavpils novada Viragnas ezerā tika ielaisti 12 000 zandartu zivju mazuļi. Pasākums norisinājās ar Valsts zivju fonda atbalstu zivju pavairošanas projekta ietvaros.

Mērķis ir uzlabot Viragnas ezera ihtioloģisko stāvokli un pievilcību makšķerniekiem. Tas tiek darīts, palielinot zandartu skaitu ezerā. Plēsīgo zivju populācijas pieaugšana uzlabos ezera ekoloģisko stāvokli un faunu.

Iepriekš Viragnas ezera zivju resursi jau tika papildināti – 2017. gadā tika ielaisti 12 000 līdaku mazuļi, savukārt 2018. gadā līdzīgs skaits zandartu.

Zivju mazuļi tika iegādāti akreditētā zivjraudzētavā. Pirms palaist mazuļus, desmit no tiem tika nosvērti ar kontrolsvāriem. Vēlāk lielajās tvertnēs salēja ūdeni un pa daļām ievietoja mazuļus, nosakot zivju kopējo skaitu.

"Ezeros, kuros papildinām zivju resursus, iepriekš tika veikti pētījumi. Arī Viragnas ezerā 2020. gadā tika veikts pētījums par zivīm. Zinātnieki, balstoties uz pētījuma rezultātiem, izstrādāja zivsaimnieciskās ekspluatācijas notei-

kumus, kuri nosaka, kādas zivis, kādā daudzumā laist ezerā," skaidro Daugavpils novada domes Vides pārvaldības speciālists ezeru apsaimniekošanā Valērijs Ašķeļņecs.

Lai process noritētu sekmīgi, ir nepieciešama vairāku uzraugošo institūciju klātesamība - šo darbu veica Daugavpils novada domes Vides pārvaldības speciālists ezeru apsaimniekošanā, kā arī Valsts vides dienesta zivju inspektors un PVD pārstāvis.

Pēc speciālistu teiktā, labākā ūdens temperatūra zivju mazuļu palaišanai ir 8-10 grādi. Ja ūdens ir siltāks, tad mazuļiem samazinās dzīvotspēja, un to zivju skaits, kuras atceļos līdz ezeram, būs mazāks, jo jāņem vērā arī transportēšana.

"Šogad ir tāda situācija izveidojusies dabā, ka ir ļoti silts rudens, tādēļ ir nedaudz vēlāks laiks, kurā ūdens atdziest līdz noteiktai temperatūrai, kad tās zivis var laist. Ūdens aukstuma tempera-

tūras rādītāji ir aizkavējušies aptuveni uz mēnesi," skaidro Valērijs.

Viragnas ezers Daugavpils novadā ir nozīmīgs tūrisma un makšķerēšanas objekts, jo tā krastā izvietota atpūtas bāze. Ezers ir pieejams un interesants makšķerniekiem, kuri iegādājas makšķerēšanas licences. Pēc projekta īstenošanas makšķerniekiem tuvākajos gados būs iespēja noķert jau izaugušus zandartus.

Projekta kopējās izmaksas ir 3600 eiro, no tiem 89% apmaksā Zivju fonds, savukārt 11% - licencētās makšķerēšanas organizētājs.

Zivis laidīs arī Smiļģiņa ezerā

Līdzīga projekta ietvaros zivju resursus papildinās arī Smiļģiņa ezerā netālu no Silenes. Ezeru tiek plānots papildināt ar 5 000 vienvasaras līdaku mazuļiem. Projekta īstenošana nepieciešama, jo ezerā vismaz pēdējās desmitgadēs nav ielaisti plēsīgo zivju mazuļi un ezera ihtiofauna ir noplicināta.

Plēsīgo zivju populācijas stāvoklis ir nozīmīgs ezera kopējā ekoloģiskā stāvokļa uzlabošanā. Smiļģiņa ezers Daugavpils novadā ir nozīmīgs kā pierobežas ezers, kurā ir pieejama licencētā makšķerēšana.

Dainis Bitiņš

Pabeigta amatu darbnīcas „Klēts” atjaunošana

Daugavpils novada domes Latvijas – Krievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014. – 2020. gadam īstenotā projekta “Amatniecība bez robežām” ietvaros Raiņa mājā Berķenelē senās klēts ēkā izveidota amatu darbnīca „Klēts”. Būvdarbi tekstilizstrādājumu radošo darbnīcu telpu atjaunošanai Raiņa mājā Berķenelē ir pabeigti. Darbus veica SIA “Defass-D”, autoruzraudzību – SIA “VERTTI”, būvuzraudzību – AS Būvuzņēmējs Restaurators.

Projektu vadīja Latvijā pazīstams arhitekts Ēriks Cērpiņš. Viņš atzīst, ka šajā objektā ir svarīgi saglabāt seno garu un neko nesabojāt. Būtiskākā iejaukšanās bija ēkas pamatu stiprināšana. Ēkas iekšējās ir izbūvētas vēl vienas kāpnes, lai varētu ērti nokļūt amatu darbnīcā, kas atradīsies otrajā stāvā. Blakus darbnīcai atradīsies arī izstāžu zāle. Pirmajā stāvā, kur izveidota daudzfunkcionāla telpa dažādu pasākumu rīkošanai, izveidots vējtveris, kuram izgatavotas jaunas durvis senlaicīgā stilā. Saglabājušās klēts oriģinālās ārdurvis, kurām pēc arhitekta teiktā ir liela kultūrvēsturiska vērtība.

Daugavpils novada kultūras pārvaldes vadītāja Ināra Mukāne uzsver, ka

restaurācijā pielietotas metodes, kas ir saudzīgas šim piemineklim, maksimāli izmantoti materiāli, kas atbilst Pliekšānu dzīves laikam. Ēkas iekšpusē sienas un griesti apšūti ar dēļiem, kas netiks krāsoti. Tuvākajā nākotnē šī ēka kļūs par jaunu kultūrvietu Daugavpils novadā.

Ēkas atjaunošana ir tikai daļa ieceres, tālāk tiks meklētas iespējas papildīt ēku ar saturu. Plānots, ka ēkas otrajā stāvā atradīsies ekspozīciju zāle un apsildāma telpa — amatu darbnīca, kur varēs apgūt dažādas seno amatu prasmes, pieaicinot attiecīgas jomas speciālistus. Raiņa mājas Berķenelē direktore Inese Bērziņa šo darbnīcu sauc par amatniecības “minilaboratoriju”, kur iecerēts apmeklētājus iepazīstināt ar vilnas, kaņepju un lina diega izgatavošanu, vilnas izstrādājumu un auduma izgatavošanu, kā arī šūšanas tehnikām. Šajā darbnīcā visu gadu būs pieejamas stelles un šujmašīnas, tiks darināti tērpi, apmeklētāji varēs mācīties aust, šūt, tamborēt un izšūt.

Pirmajā stāvā saglabāsies senās klēts atmosfēra, notiks dažādi pasākumi un meistardarbnīcas, aicinot apgūt seno amatu prasmes. Tiks arī depo-

nēti dažādi amatniecības priekšmeti, kas glabājas Raiņa mājas krājumā un turpmāk būs apskatāmi plašākai publikai.

Telpu interjera izveidē plānots izmantot dažādus senus priekšmetus, kas tiks restaurēti un iegūs otru elpu. Interjera izveidei jau esot uzrunāta Daugavpils mākslinieku Folkmaņu ģimene.

Iecerēts, ka apmeklētājiem amatu darbnīca „Klēts” durvis vērs nākamā gada pavasarī.

Projekta “Amatniecība bez robežām” mērķis ir veicināt amatniecības attīstību, sekmējot jaunu kopīgu produktu un pakalpojumu radīšanu, izmantojot pieejamos vietējos resursus un tradicionālās prasmes, kā arī atbalstīt amatniekus uzņēmējdarbības uzsākšanā un veicināšanā, tūrisma pakalpojumu attīstību Latgales-Pleskavas reģionā.

Projekta kopējais budžets ir 799 740,50 EUR. Projekta līdzfinansējums no Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020. gadam ir 719 766,45 EUR. Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmu 2014.-2020. gadam līdzfinansē Eiropas

Savienība, Latvijas Republika un Krievijas Federācija. Daugavpils novada domes daļa projektā ir 61 500 EUR. Projekta īstenošanas periods ir 24 mēneši.

Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programma 2014.-2020. gadam finansiāli atbalsta vienotas pārrobežu attīstības aktivitātes ar mērķi uzlabot reģionu konkurētspēju, izmantojot to potenciālu un atrašanās priekšrocības krustcelēs starp Eiropas Savienību un Krievijas Federāciju.

Šī publikācija ir sagatavota ar Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020. gadam finansiālu atbalstu. Par tās saturu pilnībā atbild Daugavpils novada pašvaldība un tā var neatspoguļot Programmas, Programmas dalībvalstu Latvijas un Krievijas, kā arī Eiropas Savienības viedokli. Programmas mājas lapa ir www.latruscbe.eu

Realizē projektu “Kvalitatīvas apskaņošanas aparatūras iegādes II kārtā”

Daugavpils novada biedrība “Lauku studija” 2017. gadā, realizējot projektu “Mūzikas instrumentu, aprīkojuma un citu pamatlīdzekļu iegāde brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm”, iegādājās mūzikas aprīkojumu, lai organizētu bezmaksas instrumentālās nodarbības jauniešiem un pieaugušajiem. Pateicoties projektam, ir izveidoti vairāki instrumentālās mūzikas ansambļi, kuri piedalās dažādos pasākumos, kā arī konkursos ne tikai Latvijā, bet arī Lietuvā un Baltkrievijā.

Turpinot iesākto darbu, biedrība “Lauku studija”, piedaloties biedrības “Daugavpils un Ilūkstes novadu partnerība “Kaimiņi”” izsludinātajā projektu pieteikumu pieņemšanas 7. kārtā, Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam pasākuma “Atbalsts LEADER vietējai attīstībai (sabiedrības virzīta vietējā attīstība)” apakšpasākumā “Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju”, rīcībā 2.1. “Atbalsts iniciatīvām, kuras vērstas uz efektīvu un ilgtspējīgu dabas

un kultūras resursu izmantošanu lauku sabiedrības dzīves standartu paaugstināšanai” saņēma finansiālo atbalstu projekta “Kvalitatīvas apskaņošanas aparatūras iegādes II kārtā” (ELFLA projekts (Nr. 19-03-AL28-A019.2201-000004)) realizācijai, kas

saistīts ar kvalitatīvas mūzikas apskaņošanas tehniskā aprīkojuma iegādi un kurš ir iepriekšējā projekta turpinājums.

Minētais mūzikas apskaņošanas aprīkojums kopā ar iepriekšējā projektā iegādāto mūzikas aparatūru ļaus

nodrošināt kvalitatīvu mūzikas skanējumu pašu organizētos koncertos, vieskoncertos un festivālos. Kvalitatīvs mūzikas apskaņošanas aprīkojums ļaus kultūras pasākumos nodrošināt mūzikas skanējuma kvalitāti ne tikai koncertzālēs, bet arī uz lielajām skatuvenām brīvā dabā. Šajos pasākumos būs iespēja piedalīties Daugavpils novada pašdarbnieku kolektīviem un grupām, izmantojot mūsdienīgu mūzikas tehnisko aprīkojumu. Tas nodrošinās pilnvērtīgu un kvalitatīvu instrumentālās mūzikas izpildījumu un skanējumu, kā arī cels pasākumu tehniskās organizācijas līmeni. Kvalitatīvs mūzikas skanējums var kļūt par vienu no kvalitātes kritērijiem, piedaloties un organizējot dažādus pasākumus.

Kopējais projekta finansējums ir 49 956,06 eiro, no kuriem 37 157,40 eiro ir Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai finansējums, bet pārējo summu 12 798,66 eiro apmērā līdzfinansē Daugavpils novada dome.

PERSONĪBA

Tatjana Jukuma – ar sirdi mūzikā un pedagogijā

“Piespied akordeonu pie sirds un tu sajūtīsi uzreiz, vai tas ir tavs instruments. Tad būsi gatavs tam vēlēt laiku, bet pretī saņemsi mīlestību caur mūziku,” saka Naujenes Mūzikas un mākslas skolas skolotāja, Akordeonistu orķestra vadītāja Tatjana Jukuma, kura ir izaudzinājusi jau vairākas mūziķu paaudzes. Šoruden viņas izveidotais Akordeonistu orķestris nosvinēja 25 gadu jubileju ar krāšņu koncertu, kurā klausītāji varēja piedzīvot akordeona mūzikas varenību un baudīt klasiku un mūsdienīgu autoru skaņdarbus. Par godu Latvijas Republikas proklamēšanas 102. gadadienai Tatjanai Jukumai piešķirts Daugavpils novada domes apbalvojums “Gada cilvēks” nominācijā “Kultūra”.

Vectēva novēlējums

Mūzika Tatjanu ir saistījusi kopš mazotnes, viņas mammai labi padevisies dziedāšana, bet vectēvs pratis spēlēt ermoņikas. Kādu laiku Tatjana ir pavadījusi ciemos pie vectēva Ukrainā, klausoties viņa ermoņiku spēlē. Iespējams, tieši tad arī dzimusi interese par mūziku. Skolas gaitas Tatjana uzsāka Daugavpils 13. vidusskolā ar muzikālo virzienu, sāka apgūt akordeona spēli. Tieši tur viņu ievērojis izcilais mūziķis un pedagogs Valērijs Hodukins, kurš ieradās skolā, lai meklētu audzēkņus Daugavpils Mūzikas vidusskolai un potenciālos nākamos mūziķus savam orķestrim. Maestro izvēlējies Tatjanu un vēl divus zēnus. Tatjana uzskata, ka viņai laimējies kļūt par Valērija Hodukina audzēkni. Viņš mudinājis meiteni noklausīties akordeonistu orķestra koncertu, un tas atstājis ļoti dziļu iespaidu. Pēc dažiem gadiem arī pati Tatjana sāka spēlēt viņa orķestrī, kur muzicēja vēl ilgu laiku pēc mūzikas vidusskolas pabeigšanas.

Redzot mazmeitas nopietno aizraušanos ar mūziku, vectēvs viņai

pasniedzis dāsnu dāvanu – krietnu naudas summu akordeona iegādei. “Labs instruments maksāja dārgi, vecāki no algas to atļauties nevarēja. Pasniegdams dāvanu, vectēvs man novēlēja kļūt par labu mūziķi un attaisnot cerības,” stāsta Tatjana.

Pēc mūzikas vidusskolas pabeigšanas sākās Tatjanas darba gaitas. Tieši tobrīd, pirms gandrīz 30 gadiem, Naujenes pagastā tika izveidota Kraujas mūzikas skola. “Varētu teikt, ka esmu šīs skolas veterāne, jo redzēju šīs skolas attīstību pa posmiem. Sākotnēji skola atradās tagadējā jauniešu centrā. Faktiski strādāju gaitenī, jo man nebija sava kabineta. Vēl bija solfedžo un klavierspēles skolotāja, un direktore Svetlana Kuzņecova,” atceras Tatjana. Pēc kāda laika mūzikas skola pārcēlās uz pašreizējo ēku, sākotnēji dalīja to uz pusēm ar ambulanci. Bijis diezgan neērti, jo pirmajā stāvā bija pacienti, bet otrajā – bērni. Pateicoties pagasta iniciatīvai, ambulance tika pārcelta uz citām telpām, bet skolai atvēlēja visu ēku.

Tatjana atzīst, ka pēc mūzikas vidusskolas bijusi vēlme doties mācīties uz Sanktpēterburgu, taču sākās pārmaiņas valstī un arī pašas dzīvē. Dažus gadus vēlāk viņa neklātienē pabeidza Daugavpils Universitāti.

Sajust ar sirdi

Kolēģi atzīst, ka Tatjana spēj aizraut bērnus un jauniešus ar mūziku, motivē mācīties un turpināt izglītību šajā jomā. “Jo agrāk bērns sāks mācīties mūziku, jo labāk. Mūzika bērnus vispusīgi attīsta, liek viņiem domāt citādāk,” saka skolotāja. Spēlējot akordeonu, klaviatūru neredz, abas rokas spēlē uz tausti, tas ļoti attīsta maņas, vienlaicīgi strādā abas smadzeņu puslodes. Turpmākajā dzīvē tas jauniešiem ļaus tikt galā ar dažādām dzīves situācijām, pārliecināta Tatjana.

Viņa pati pirmo reizi paņēma akor-

deonu rokās septiņu gadu vecumā, to patiesi iemilēt palīdzējusi viņas pirmā mūzikas skolotāja. Tatjana uzskata, ka nevienu nevar piespiest mācīties spēlēt, tam jānāk no sirds: “Vienmēr saku bērniem, ka jāprot saplūst vienā veselumā ar instrumentu, tad kaut kas sanāks. Akordeons jāsaņem ar sirdi, jo to spiežam tuvu pie sirds. Ja sajūti šo instrumentu, tas būs tavš. Ko gribēsi, to tas arī tev nospēlēs.” Ikvienam skolēnam gadās krīzes brīži, kad gribas mest mācības pie malas. Arī pati Tatjana tam savulaik izgājusi cauri. Pie vainas bijuši klasesbiedri, kas ķircināja, iespējams, aiz skaudības, ka Tatjanai labi padodas spēlēt. Reiz viņa neaizgāja uz mūzikas skolu, bet vecākiem samelojusi, ka tramvajs negāja. Taču vecāki visu saprata. “Viņi allaž bija izprotoši, nekad bargi nesodīja, aicināja uz sarunu un teica, ka nespiedīs mani mācīties, ja nevēlos, bet, ja gribēšu mēzt pagalmus, darba man vienmēr būs daudz. Tas mani iespajdoja,” atceras Tatjana.

Viņa uzskata, ka visi bērni, kas mācās mūzikas skolā, ir ļoti talantīgi, taču svarīgi ir veicināt viņu interesi par mūziku. “Kāpēc klasika dzīvo cauri gadu simtiem? Kāpēc joprojām spēlējam Bahu vai Mocartu? Paši komponisti laikam būtu ļoti pārsteigti, to uzzinot. Mēs bērniem mācām šīs vērtības. Noklausoties klasiku, rodas interese, mūzika raisa atmiņas. Cenšos daudzveidot repertuāru, lai bērniem patiktu, piemēram, apguvām Mocartu džeza apdarē, lai būtu interesanti pašiem un klausītājiem. Varbūt kāds bērns no malas dzirdēs un vēlēšies apgūt akordeona spēli,” saka Tatjana.

Katra nākamā paaudze kļūst arvien sarežģītāka, viņu dzīvē ienāk jaunas tehnoloģijas, kas novērš uzmanību no mācībām. Taču arī mūsdienās ir jaunieši, kam vajadzīga mūzika. “Nekad neesmu sevi likusi augstāk par skolēnu, esam līdzvērtīgi. Dažkārt stundā spēlēšanas vietā mums ir dziļas sarunas, jāsaprot, kāpēc skolēns nav sagatavojies, kas viņam kaiš, kā var palīdzēt. Ne jau strostēt, bet runāt vajag, citādi durvis aizvērsies un viņš vairs neatgriezīsies,” saka skolotāja. Ļoti svarīgs ir arī vecāku atbalsts, tāpēc Tatjana vienmēr ir atvērta dialogam, jo viens nav cīnītājs.

Pašiem savs orķestris

Naujenes Mūzikas un mākslas skola ir viena no retajām, kurai ir savs orķestris. Veidot akordeonistu orķestri Tatjanu iedvesmojis viņas pedagogs Valērijs Hodukins. Sākums nebija viegls, pirmajā sastāvā bija vien desmit akordeonisti un klavieru pavadījums, pakāpeniski nāca klāt sitamie un pūšamie instrumenti. Orķestra vadīšana sākotnēji bija brīvprātīgs darbs, taču skolas direktorei izdevās panākt atsevišķu likmi orķestra vadītājam. “Grūtības sagādā nemitīgā mūziķu aprīte – vieni aiziet, jauni nāk vietā, viss sākas no gala. Ik

gadu jāatjauno programma. Pašlaik orķestrī ir 25 dalībnieki. Spēlē arī absolventi, daudzi no kuriem turpina mūziķu gaitas un studijas. Arī paši kolēģi izrāda iniciatīvu spēlēt orķestrī,” stāsta skolotāja.

Orķestris piedalās dažāda mēroga konkursos un festivālos, ir būs arī dažādās ārvalstīs, gūta liela pieredze. Koncerti ir ļoti nepieciešami, lai jaunākie bērni redzētu, uz ko viņi var tikt un spēj panākt. Orķestris māca būt saliedētiem, citam citu atbalstīt, bērni mācās cienīt cits citu.

Savus absolventus Tatjana sauc par kolēģiem un savas jomas profesionāļiem, uz kuriem raugās jaunākie audzēkņi un ņem piemēru.

Ikreiz apstāties orķestra priekšā esot satraucoši. “Ar katru reizi pieaug atbildības sajūta, kļūsti gudrāks un uztraucies vēl vairāk. Es uztraucos ne tikai par sevi, jo atbildu par visiem un katru atsevišķi, par katru pārdzīvoju, ņemu tuvu pie sirds. Jūs nevarat iedomāties, kā pedagogam sitas sirds, kad viņa audzēknis kārto eksāmenu! Uztraukumam ir jābūt, ja neuztraucies, tad ir vienalga. Liela ir arī mūziķu atbildība vienam par otru. Ja blakus esošajam nojūk takts vai nots, otram tas jāsaklausa un jāspēj izglābt tā, lai klausītāji nepamanā. Tā ir kolektīva saliedētība, spēja citam citu atbalstīt,” saka skolotāja. Uztraucas arī Tatjanas audzēkņi, kas iziet skatītāju priekšā, taču atzīst, ka diriģentes smaids liek justies droši un atbrīvo no stresa. Mēģinājumos neiztiek arī bez kādas anekdotes, jo tas ļauj noņemt spriedzi.

Muzikalitāti Tatjana spējusi nodot arī saviem bērniem. Dēls Andžejš pabeidzis akordeona klasi Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolā, taču dzīvē izvēlējies citu ceļu – ar mūziku nesaistītu profesiju. Taču sirdī mūziku ir saglabājis, akordeonu spēlē joprojām un labprāt piedalās orķestrī, spēlē basa partiju. Meita Olga mācās Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas skolā klavierspēli, prot spēlēt arī akordeonu, veiksmīgi piedalās muzikālos konkursos, tostarp starptautiskos. Tatjana atzīst, ka mūzika vieno arī ģimeni, satiekoties vienmēr ir kopīgas tēmas, vairāk saprot cits citu, var jautāt pēc padoma.

Stundas mūzikas skolā notiek pēc pusdienā. Tatjana teic, ka esot jau pieradusi pie šī režīma, jo no rītiem var pagūt padarīt savus darbus, lai līdz vakaram būtu skolā. Brīvajā laikā Tatjana ķeras pie rokdarbiem vai lasa grāmatas, kas lielākoties saistītas ar mūzikas pedagogiju. Nesen ģimene no patversmes paņēma sunīti, pateicoties kuram dzīvē ienākušas regulāras pastaigas, kas ļauj arī pašiem uzlabot veselību.

PERSONĪBA

Dziesma dāvā cilvēkam brīvību

Kalupes Vissvētākā Altāra sakramenta Romas katoļu baznīcā dievkalpojumos skan garīgā mūzika draudzes ansambļa "Moras zemeite" izpildījumā. Kolektīvs izveidots vien pirms dažiem gadiem, bet jau kļuvis par savdabīgu pagasta vizītkarti. Kalupieši ansambļa vadītāju Māru Lelevu sauc par Dieva sūtītu veiksmi, jo viņa ne vien rūpējas par vietējā prāvesta saimniecību un baznīcu, bet arī vada draudzes muzikālo dzīvi un atrod īstos vārdus ikvienam gan prieka, gan skumju brīžos.

Sekojojot aicinājumam

Māras dzimtais novads ir Vidzeme, kur viņa uzaugusi četru bērnu ģimenē. Jau no mazām dienām vecāki radinājuši bērnus iet baznīcā, tēvs tolaik piekalpojis baznīcā pie Jāņa Aglonieša Valmierā. Māra atminas, kā tēvs ik svētdienu deviņos no rīta stāvēja pie spoguļa un posies uz baznīcu, viņam bijis ļoti svarīgi labi izskatīties. Kāds no bērniem uz maiņām palika dežurēt virtuvē un gatavot pārējiem pusdienas. Būdam bērns, Māra vēl neizprata lūgšanu jēgu, turklāt dievkalpojumos skanēja arī nesaprotamā latīņu valoda. Viņa sapņaini raudzījusi apkārt un domājusi par to, ka labprāt šo to uzlabotu baznīcas dekorējumos un procesiju tērpos. Daudzus gadus vēlāk viņai liktenis patiesi deva tādu iespēju.

Pēc vidusskolas Māra divus gadus pavadīja Euharistiskā Jēzus māsu kongregācijas klosterī Viļņā, jo vēlējās padziļināt savu garīgo izpratni, iegūt vairāk zināšanu par ticību un Dievu, saprast savu dzīves aicinājumu. "Pats klosteris nebija mans aicinājums, to sapratu vēlāk, jo viņu apustulāts nesakrita ar to, par ko biju sapņojusi bērībā," saka Māra.

Kādu laiku viņa ir kalpojusi Salaspils katoļu draudzē, tad Sv. Franciska Romas katoļu draudzē Rīgā, kas bija priesteris Jāņa Aglonieša pēdējā kalpošanas vieta. Priesteris Jānis Aglonietis negaidīti aizgājis mūžībā, Mārai nebija plāna, ko darīt tālāk, taču Jāņa Aglonieša brālis, priesteris Antons Aglonietis pēkšņi piedāvājis nākt pie viņa par palīgu pieskatīt draudzes saimniecību un palīdzēt vadīt svētdienas skolu. Tā Māra pārcēlās uz Latgali, sākumā kalpoja Višķu katoļu draudzē, bet pirms desmit gadiem kļuva par kalupieti.

Viņas ikdienas pienākumos ir rūpēties par draudzes saimniecību, gatavot priesterim maltīti, uzkopt dievnamu, izrotāt to dažādos svētkos. "Laukos darba netrūkst. Vasarā var bezgalīgi pļaut zāli, ravēt dārzu, siltumnīcas. Lauku darbi man ļoti patīk. Agrāk vadīju arī svētdienas skolu, bet pašlaik nespēju visu apvienot," saka Māra. Kalpošana Rīgā un šeit ļoti atšķiras. Sv. Franciska draudzē Māra strādāja grāmatu galda, rotāja baznīcu. Savu pārceļšanos no pilsētas uz laukiem viņa uzskata par Dieva svētību, jo te esot mierīgi, klusi.

Kopš bērības Māra uz baznīcu iet

kā uz mājām. Draudze aizstāj Mārai ģimeni, kuru viņa lēma neveidot, ziedojot sevi kalpošanai Dievam. "Tā bija mana brīvprātīga izvēle. Kad biju jaunāka, vēl šaubījos, bet ar gadiem pārliecība kļuva spēcīgāka. Tas ir mans aicinājums," saka Māra.

Kristīgu dzīvesveidu praktizē visa Māras ģimene. Viena no māsām ir ticības mācības skolotāja, vada svētdienas skolu, bet viņas dēls Henriks studē garīgajā seminārā.

Dzīvē ienāk mūzika un skola

Pirms sešiem gadiem Māra sastapās ar jaunu izaicinājumu, kas apgriezis otrādi visu tālāko dzīvi. Draudze palika bez ērgelnieka, nebija vairs neviena, kas varētu vadīt draudzes muzikālo dzīvi. "Mūsu mājā stāvēja sintezators, nodomāju, vai tiešām es nevarētu iemācīties nospēlēt pāris dziesmas. Apsēdos un sāku mācīties notis, apgūt baznīcas repertuāru. Sākumā kājas un rokas drebēja," atceras Māra. Pašmācība izvērtās ļoti veiksmīgi. Pirms trim gadiem tika iesvētīta jaunā kapliča Kalupes kapos, piedaloties bīskapam Jānim Bulim. Kalupes pagasta folkloras kopa "Kolupkas" bija sagatavojusi pasākumam atbilstošu repertuāru, taču kopas vadītāja nevarēja ierasties uz pasākumu un lūdza Māru viņu aizstāt. Tā sācies jauns posms Māras un draudzes dzīvē, jo pēc pasākuma izveidojās draudzes ansamblis, kurā dzied arī daudzas "Kolupku" sievas.

Māra atzīst, ka ansambļa nosaukums "Moras zemeite" radies pirms paša ansambļa, jo tā saukusies dziedājošo sievu čata grupa. Kopīgi nolēmušas dot šādu nosaukumu ansamblim. "Moras zemeite" ieskandina ne tikai dievkalpojumos, bet arī daudzus pasākumus Kalupē un kaimiņu pagastos, ar garīgo dziesmu koncertu viesojies arī Māras dzimtajā Valmieras draudzē.

Pēc piecu gadu pašmācības Māru tik ļoti ieinteresēja mūzika, ka viņa noriskēja iestāties Daugavpils Universitātes Mūzikas un mākslu fakultātē studēt par solo dziedāšanas skolotāju. "Pirmajā kursā sapratu, ka prasības ir ļoti stingras, netieku līdzī, pēc pirmajām solfedžo nodarbībām nespēju ne gulēt, ne ēst. Sapratu, ka jāpiebremzē, tāpēc paņēmu akadēmisko, turpināju mācīties pati, apmeklēju seminārus ērgelniekiem, tas man ļoti palīdzēja," stāsta Māra. Viņa pieļauj, ka nebūtu šogad atsākusi studijas, ja vien dzīvē nebūtu ienācis jauns izaicinājums – piedāvājums vadīt mūzikas stundas Kalupes pamatskolā. Bez pieredzes un atbilstošas izglītības pedagoģijā neklājas viegli, katrai klasei ir sava mācību programma, daudz ko Māra paveic eksperimentējot, palīdz svētdienas skolā gūtā pieredze. Strādāt ar bērniem neesot viegli, turklāt daudzi uzskata, ka mūzika viņiem nav vajadzīga. Taču Māra pārliecināta, ka mūzika palīdz vispusīgi attīstīties, veicina loģisko domāšanu: "Uzskatu, ka mūzika katram cilvēkam dzīvē ir ļoti sva-

rīga, jo audzina raksturu. Dziesma, mūzika cilvēkam dod brīvību. Tiem, kas savulaik bija izsūtījumā, vienīgā brīvība bija dziesma. Viss pārējais bija atņemts. Ar dziesmu viņi varēja būt dzimtenē, pie saviem tuvajiem."

Paralēli mūzikai Māra sākumskolai pasniedz arī kristīgo mācību. Šis priekšmets pašai gan esot ļoti tuvs, taču grūtāk esot strādāt ar bērniem, kuriem ģimenē netiek praktizēts kristīgs dzīvesveids. "Daudziem ir noraidoša attieksme, cenšos viņiem mācīt kristīgās vērtības, jo tās dod tikai labumu dzīvē," pārliecināta toposā pedagoģe.

Dažkārt viņai rodas vēlme arī skolā "paņemt akadēmisko", taču viņa jūtas atbildīga par jaunajiem pienākumiem, turklāt atrast skolotāju lauku skolā nemaz neesot tik viegli. Apvienot studijas klātienē, darbu skolā un pienākumus draudzē esot grūti, tāpēc Māra attālinātās studijas pašlaik uztver kā Dieva dāvanu un ir pateicīga augstskolas pasniedzējiem par atbalstu un izpratni.

"Nekad nebiju domājusi, ka es reiz dziedāšu, vēl jo vairāk – ka man būs savs ansamblis," saka Māra Leleva, kura iemācījusies dziedāt arī latgaliski un uzskata to par ļoti skanīgu un dziedošu valodu.

Paļaujas uz dievpalīgu

Māras dzīvi piepilda daudzas radošas lietas un vaļasprieki. Daudzas idejas viņa rod tieši mūzikā, piemēram, ieklausoties reliģisko dziesmu tekstos, rodas vizuāli tēli, kas palīdz veidot baznīcas svētku rotājumus.

Viņa ļaujas sapņot un pati īsteno savus sapņus. "Vienu brīdi iedomājos, ka mūsu ansamblim vajag jaunus tērpus. Soli pa solim pati tos sašuvu. Esmu pabeigusi kursus Burdas skolā, šūt protu," saka Māra.

Sarunas gaitā Māra bieži vien piemin dievpalīgu. "Ir bijuši brīži, kad jutos kā strupceļā, kad nezinu, ko darīt. Bet parasti pēc šādiem brīžiem nāk pacēlums, gluži kā pēc tumsas

nāk gaisma. Viss mijas. Nav dienas, kad es nebūtu paļāvusies uz Dievu, jo šodien es esmu, bet rīt varu nebūt. Viņš man ir devis šo dzīvi un arī pasauks, kad būs jāpieliek punkts. Viss ir Dieva rokās," prāto Māra.

Laukos cilvēku kļūst arvien mazāk, tāpēc viņai prieks, ka vismaz svētkos baznīca ir ļaustu pilna. Māra domā, ka cilvēkiem pietrūkst apziņas, cik daudz viņam var iedot Dievs. "Ja mēs svētam svētdienu, visa nākamā darba nedēļa būs citāda, jo nedēļa patiesībā sākas ar svētdienu nevis pirmadienu. Caur sarunām ar Dievu var noskaidrot daudzus jautājumus. Cilvēks bieži vien sevī rūgst, ka viņam dzīve ir tāda vai citāda. Aizej, palūdzies Dievu. Ja nedzirdi atbildi, parunā ar priesteri, kam ir dota īpaša Dieva svētība. Nevajag turēt sevi, tad viss sakārtosies," vēl Māra. Viņa pati savās lūgšanās tagad piemin arī bērnus, kuriem māca mūziku, lai viņu dzīvē varētu ienest gaismu, lai bērni spētu saredzēt labo un skaisto. "Ir viegli nomainīt dekorācijas baznīcā, bet izmainīt bērnu sirdis nav vienkārši. Tur jālūdz Dieva palīdzība," saka Māra Leleva.

Latvijas Republikas proklamēšanas 102. gadadienā Kalupes katoļu draudzes ansambļa "Moras zemeite" vadītājai un ērgelniecei Mārai Lelevai piešķirts Daugavpils novada domes Atzinības raksts par radošu ieguldījumu garīgo vērtību izkopšanā un pilnveidošanā un aktīvu līdzdalību draudzes un sabiedriskajā dzīvē.

 Inese Minova

Palīdzēt pat tad, kad nav iespējams

Daugavpils novada domes sociālie darbinieki par savu kolēģi Innu Suvorovu izsakās ļoti pacilājoši. Viņa tiek raksturota kā universāls sociālais darbinieks, kas spēj atrast pieeju jebkurai sociālai grupai. Sociālā dienesta vadītāja Anna Jegorova saka, ka Inna palīdzēs arī tad, kad šķiet, ka palīdzēt nav iespējams.

Latvijas Republikas proklamēšanas 102. gadadienā Daugavpils novada dome pasniedz Atzinības rakstus par nopelniem un ieguldījumu novada attīstībā, pašvaldības un valsts pārvaldes darbā, veselības aizsardzībā, kultūrā, izglītībā, zinātnē, sociālajā aprūpē, uzņēmējdarbībā, sportā un sabiedriskajā darbā. Šogad ar Atzinības rakstu tiek apbalvota arī Demenes pagasta sociālā darbiniece Inna Suvorova.

Par darbu sociālajā nozarē

Viņas gaitas Sociālajā dienestā iesākās 2006. gadā, un jau 14 gadus Inna veic sociālo darbu Demenes pagastā, Demenes Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības centrā. Darbs šajā nozarē ir izaicinājumu pilns – ir jāpalīdz dažāda gadagājuma cilvēkiem – gan veciem, gan jaunajiem. ”Jāmāk

risināt krīzes situācijas, jāiedziļinās cilvēku problēmās, jāatrod pareizs vārds, lai spētu motivēt tos, kas atrodas - šķietamā bezizejas situācijā,” saka Inna. Sociālajam darbiniekam ir jāintegrē sabiedrībā un jārehabilitē sociālajā vidē arī atkarīgos, cietušos no vardarbības, invalīdus u.c. sociālās grupas.

Lielākoties cilvēki palīdzību prasa paši, jo visi apkārt dzīvojošie laudis un viņu problēmas ir jau sen zināmas. Ar katru cilvēku kontakts tiek veidots individuāli, jo tādās ir arī cilvēku vajadzības. Vissarežģītākā kategorija ir tie vecie ļaudis, kuriem nav palicis tuvu cilvēku vai radnieku – ne brāļu, ne sievas vai vīra, un nav arī bērnu. Viņus ir ne tikai jāatbalsta morāli, bet arī jāapkopj. ”Ļoti lielu palīdzību darbā veic arī meitenes, kas strādā pagājušogad atklātajā mobilajā brigādē, kā arī šogad atjaunotajā paaudžu namā,” atzīst sociālā darbiniece. Mobilā brigāde dodas uz mājās pie vientuļajiem novada ļaudīm un veic pilnu apkopšanu, tostarp uzkopj māju, savukārt paaudžu nams izveidots ar mērķi nodrošināt palīdzību vecāka gadagājuma cilvēkiem, kā

arī tiem, kuriem ir kustību traucējumi, kas paši nevar sevi apkopt. Gadās problēmas arī ar pusaudžiem, lielākoties no trūcīgām ģimenēm.

Svarīgs arī kolēģu atbalsts

Kādreiz Inna bija strādājusi par pirmsskolas izglītības skolotāju. Taču vēlāk pienāca laiki, ka vietējo bērnu dārzu aizvēra. Pateicoties Demenes pagasta Sociālo pakalpojumu centra vadītājai Regīnai Tamanei, viņa spēja pieņemt jaunu izaicinājumu – kļūt par sociālo darbinieci. Jau nobrieduša cilvēka vecumā nācās vēltīt četrus gadus mācībām, lai apgūtu sociālā darba nianses un spētu kļūt par profesionāli, kā arī sava veida psihologu, jo sociālajā darbā tas ir ļoti būtiski. Ievērojamu atbalstu viņa saņem no kolēģiem - Demenes pagasta Sociālo pakalpojumu centra vadītājas Regīnas Tamanes un sociālās darbinieces Svetlanas Barkovskas, kuras vienmēr atrodas blakus, vienmēr gatavas izpalīdzēt svarīgu jautājumu risināšanā un pats galvenais – atbalstīt grūtā brīdī, kas ir svarīgi faktori veiksmīgai darba pienākumu veikšanai. Inna īpaši atzīmē Daugavpils novada Sociālā dienesta vadītāju Annu Jegorovu, pateicoties kurai dienesta kolektīvs jūtas saliedēts un draudzīgs. Daudziem darbiniekiem ir ievērojams darba stāžs attiecīgajā nozarē, un kolektīvs ir pietiekoši profesionāls.

Pēc Innas Suvorovas teiktā, jaunai paaudzei noteikti sevi ir jāizmēģina šajā nozarē: ”Tiem, kas mācās, un tiem, kas domā iet strādāt sociālajā darbā, es varu pateikt, ka nevajag baidīties. Mums ļoti trūkst sociālo darbinieku, bet jaunā paaudze ir ļoti kautrīga. Jaunajiem cilvēkiem ir jābūt stipriem, jāspēj iedziļināties cilvēku problēmās,” iedrošina Inna, piebilstot, ka tiem, kas meklē palīdzību, bieži vien ir grūti atzīties, ka viņiem ir nepieciešama palīdzība. Tādēļ ir jāspēj cilvēkus nomierināt, iedrošināt. Saprast, kas tieši vajadzīgs ir liela

māksla. Gadās arī tādi kuriozi gadījumi, ka cilvēks, piemēram, sajauc pilsētu ar novadu, un viņam veidojas nepareizs priekšstats par to sociālās palīdzības apjomu, kuru sniedz mūsu pašvaldība – arī to ir jāspēj identificēt un izskaidrot. ”Cilvēkam jāvelta maksimāli daudz uzmanības,” piebilst Inna.

Kā Innu Suvorovu raksturo demenieši?

Pēc Demenes pagasta iedzīvotāju atsauksmēm Inna Suvorova izeļas ar precizitāti, objektivitāti un savlaicīgumu palīdzības sniegšanā. Inna ir veikusi uzlabojumus programmā darbā ar bērniem no trūcīgām ģimenēm vasaras nometnes laikā. Ir ieviesti vairāki uzlabojumi SOPA programmā kopā ar ZZDats speciālistiem, kas atvieglo sociālo darbinieku darbu. Sociālajā dienestā ir saņemti vairāki racionāli priekšlikumi mobilās aprūpes organizēšanā un pakalpojumu sniegšanā. Inna Kumbuļos arī organizē bērnu pēcpusdienas grupas no trūcīgām ģimenēm, lai palīdzētu stundu sagatavošanā, brīvā laika aizpildīšanā un drošības radīšanā, kamēr vecāki ir darbā.

Innu Suvorovu raksturo kā ļoti tolerantu un izpalīdzīgu, kā cilvēku, kurš prot risināt jebkuru sociālo problēmu, spēj atrast sapratni ar klientu. Tāpat viņa darbojas Latvijas Sarkanā krusta pasākumos, kā arī palīdz tos organizēt. Sociālā darbiniece iesaistās brīvprātīgajā darbā vecu cilvēku aprūpē.

Innai ir liela ģimene – četri bērni, no kuriem trīs ir dēli un viena meita: ”Viņi jau ir pieauguši, un dzīvo atsevišķi. Mani četri bērni jau ir dāvājuši četrus mazbērņus. Kopā ar vīru sanāk liela ģimene. Tas arī ir spēka, iedrošinājuma un cerības avots.”

Dainis Bitiņš
No Innas Suvorovas
privātā arhīva

Biedrība “LIXTEN” izveidojusi izstādi “Latgales virtuves garša”

Vaboles kultūras namā ir aplūkojama izstāde “Latgales virtuves garša”, ko veidojusi Vaboles biedrība “LIXTEN”.

Ar mērķi pētīt un apzināt latgāliešu virtuves tradīcijas Daugavpils novada Daugavas labajā krastā šovasar biedrības “LIXTEN” biedri devās nelielā ekspedīcijā pie Daugavpils novada Līksnas, Kalupes un Vaboles iedzīvotājiem. Iedzīvotāju foto albumos uzietas vairāk nekā 200 fotogrāfijas, kas saistās ar Latgales virtuves tēmu, stāsta par dažādiem ģimeņu godiem, kāzām, kristībām, jubilejām un citiem ģimenēm nozīmīgiem svētkiem, kuros atspoguļots galda klājums, ēdienu dažādība un noformējums. Daļa no fotogrāfijām ir apkopota un no tām izveidota ceļojošā izstāde.

Paldies par atsaucību izstādes izveidošanā: A. Pabērzai, V. Pabērzi, R. Žukovskai, G. Žukai, B. Skuķei, B. Velikai, I. Morkānei, A. Geriņai, E. Vorošēnai, B. Ozoliņai, R. Tenisai, A.

Ozolai, O. Ignatānei un I. Minovai!

Izstādē ir skatāma arī fotogrāfija no R. Gadzāna, D. Pudānes un I. Litiņas ģimenes foto arhīva.

Izstāde tapusi, pateicoties Daugavpils novada domes Atbalsta fonda biedrībām piešķirtajam finansējumam!

Ceļojošās izstādes “Latgales virtuves garša” izveide ir biedrības “Lixten” otrs lielākais projekts. Iepriekš biedrība ir izveidojusi izstādi “Grāfu Plāteru – Zībergu kultūrvēsturiskais mantojums Daugavpils novadā”, kurā apkopota informācija un unikālas vēsturiskas fotogrāfijas par dzīvi grāfu muižās Vaboles, Līksnas, Kalupes un Nīcgales pagastos un viņu devumu izglītībā, kultūrā un garīgajā dzīvē. Bet pērn biedrība izdevusi arī mākslinieka, novadnieka, Nīcgales pagasta dzejnieka Jāņa Svenča dzejas grāmatu “Gadu ritumā”.

Mārtiņdienā Vabolē aicināja atcerēties senču tradīcijas

Mārtiņdienu, ko parasti svin 10. novembrī, senie latvieši savulaik atzīmēja kā Ziemas sagaidīšanas svētkus. Nosaukums "Mārtiņdiens" iemantots, jo kristiešu kalendārā tā sakrīt ar Svētā Mārtiņa dienu. Šajā laikā parasti beidzas pieguļas un ganības. Mārtiņdiens ir viduspunkts starp rudens saulgriežiem (Miķeļiem) un Ziemas saulgriežiem. Senajiem latviešiem līdz ar šo dienu beidzās Veļu laiks un sākās Salu laiks.

Skrindu dzimtas muzejs aicināja iepazīt un atcerēties senču vakarēšanas tradīcijas (latgaliski: *suprātkys*), 6. novembrī ielūdzot jauniesus un vecākus savās telpās uz pasākumu "Vakarēšana mūnā sātā", kuru atbalstīja Latgales kultūras programma. Projektā tāpat piedalījās vietējais amatnieks Varis Vilcāns, saimniece Ināra Mukāne, kā arī Līksnas pagasta jostu meistare un audēja Dace Teivāne.

Aktivitātes iesākās ar Daces Teivānes stāstīto, kur audēja iepazīstināja ar pīšanas tradīcijām un tehnoloģijām. Pati meistare pārsvarā nodarbojas ar rakstaino, kā arī cita veida jostu aušanu. Viņa atzīst, ka mūsdienās līdzīgas tradīcijas jau neeksistē, varbūt ar rētiem izņēmumiem, un smejas, ka laikam tas izskaidrojams ar to, ka agrāk nebija elektrības, un tumšajos vakaros bija jāizklaidējas.

Laukos parasti audēja gan aitas, gan linus, un bija nepieciešams sagatavot diegus, kāršot vilnu. Dace atrāda arī seno instrumentu – kārstuvīti, ar kuru tas tika darīts. Tad no sakārtās vilnas ar atspolītes un sasētās pakulas palīdzību taisīja diegus.

No diegiem ada arī cimdus un vilnas zeķes. Vienkāršākus cimdus izmantoja darbam, savukārt krāšņākos gērba svinīgākos brīžos ejot baznīcā. Vilnas zeķes ir labas ar to, ka tās labi tur siltumu.

Vīrieši bija aizņemti ar saviem darbiem. Saimniecības vajadzībām vīri vija striķus un auklas, kurus tolaik darināja no līniem. Tika gatavotas arī koka karotes, pavardi, kausiņi. No jēra vai aitas ādas izgatavoja pastalas. No tieviem striķiem, savijot tos, veidoja vīzes, ar kurām varēja staigāt ziemas laikā. Tāpat vīrieši pina arī grozus, izgatavoja instrumentus, jo koka darbarīki mēdza bieži salūzt, īpaši grābjot sienu. Turīgāki iedzīvotāji senatnē no vaska vai aitas taukiem izgatavoja sveces. Kā gaismas avotu izmantoja arī eļļas lampas.

Vēlāk prasmes dažādu sadzīves

priekšmetu izveidē klātesošiem pasākumā parādīja amatnieks Varis Vilcāns. Viņš atrādīja arī paša veidoto lielo koka karoti, kuru izmanto pirtī gara uzmešanai, kā arī citus sadzīves priekšmetus. Jauniem puisiem bija iespēja parādīt sevi radošos uzdevumos, kur tiem nācās izveidot dekoratīvos paliktņus.

Taču Mārtiņdiens nebija saistīts tikai ar strādāšanu. Mūsu senči mēdza arī aktīvi izklaidēties – devās masku gājienos, pareģoja, minēja miklas, stāstīja nostāstus.

"No Mārtiņiem līdz Meteņiem gāja pārģērbušies cilvēki, lāča, kazas, vilka, vai siena čupas veidolā, bet pārsvarā mājdzīvnieku lomā. Kompānijā bija jābūt budēju tēvam un mātei, kuri staigāja no mājas uz māju, kas pielīdzinājās laimes vai svētības nešanai. Ciemiņi ne tikai pamieļojās, bet arī apskatīja, kas mājā ir jauns, jo citu iespēju paviesoties

varēja arī nebūt. Ķekatās ejot, varēja palūkoties, kā citi dzīvo," skaidro Dace.

Meistare klātesošos iepazīstināja arī ar dažādiem jostu veidiem – pītām jostām, celainītēm, kuras auž ar celu galdiņiem, svītrainām, ziedainām un rakstainām jostām. Vecie cilvēki auda ar speciālu jostu šķietīņu vai ar koka veltnīti. Šaurākām jostām ir 33 raksta diegi, bet platākām ir jau 53, kaut gan senatnē saimnieces prata veidot jostas ar 75 diegiem.

Svītrainās jostas iegūst, saliekot dažādas krāsas, savukārt ziedainajām ir savādāka tehnika, lai veidotos ziediņi. Šīm jostām izmantoja tikai viena tipa diegu - vilnu vai līnu. Rakstainajām jostām ir nepieciešama gan vilna, gan kokvilna. Krāšņākā ir Lielvārdes josta, tā ir bagāta ar daudziem rakstiem.

Kā atzīst Dace, šaurākās jostas varēja noaut četrās dienās, aužot ap 8-9 cm stundā, bet daudz kas ir atkarīgs no

diega resnuma un raksta.

Klātesošās meitenes labprāt izmantoja iespēju saaustr arī svītraino jostu tieši tā, kā to darīja senos laikos.

Epidemioloģisko ierobežojumu dēļ pasākumā piedalījās tikai viena audzūģimene no Vaboles pagasta. Ģimenes mamma dalījās ar saviem iespaidiem un pieredzi aušanā. Viņa skaidro, ka mūsdienās bērni arvien mazāk saskaras ar aušanas vai pīšanas tradīcijām, pārsvarā tad, kad to uzdod skolā:

"Tagad ir vairāk citas prioritātes. Neskatoties uz to, meita Aļona ļoti smuki auž. Skolā ir pīnītes - ada zeķes, cimdus. Piekopjam to, kas ir vairāk saistīts ar ikdienu, jo zeķītes noder, kad ziemā bērni pikojas," atzīst Aija Sarkane.

No savas bērības viņa atceras daudz spilgtas lietas, ko pasākumā pieaicinātā audēja atausa atmiņā. Dzīvojot kopā sievietēm četrās paaudzēs, kādam bija jāpiekopj arī tradicionālās prasmes. Ar to nodarbojās vecmamma, kura auda lupatu jeb zirgu deķus. Kad vecāki nodarbojās ar savām lietām, dažkārt auda arī pati Aija, jo bērībā ļoti interesēja darbošanās ar stelliem:

"Izmēģināju visu! Vecmamma lika sagatavot vilnu. Bija iedota liela koka bļoda, tad es sēdēju un pirkstiem izņēmu ārā gruzīšus. Uz ratiņiem mācīja arī dzijas šķeterēšanu. Divas dzijas laida kopā, un tad, galu galā, tā dzija sanāca sapīta."

Svētku laikā, atceras Aija, agrāk katrs nesa līnu galdautus no sava skapja. Galdauti bija kā ledus gabali – ļoti gludi, burtiski spīdēja. Ar tiem ļoti lepojās, jo tas bija roku darbs. Mājās joprojām ir saglabāti vecmamma galdauti, segas, kā arī vecvecmamma veidotie zirgu deķi, kurus savulaik izmantoja ceļā uz baznīcu kā paliktņi ragavās.

Pasākuma beigās jaunāki un vecāki sanāca kopā, lai uzzinātu vairāk par Mārtiņdienu un Veļu laiku, kā arī minētu miklas. Tāpat bija iespēja nogaršot latgaļu ēdienu – kuģeli (kuģelis ir rīvētu kartupeļu sacepums ar sīpoliem un gaļu), ko pasniedz ar krējumu, kā arī vistu šķiņķīšus, spēķa pīrādziņus un biežpienmaizītes ar dzērveņu ķiseļi, kas atgādina klātesošajiem, iespējams, patīkamāko Mārtiņdienas daļu – vakarēšanu.

📷 Dainis Bitiņš

Ceļošā izstāde veltīta Kazimira Skrindas jubilejai

Skrindu dzimtas muzejs ir izveidojis ceļošo izstādi "Brāļi Skrindas – Latgales atmodas darbinieki". Tā ir veltīta Kazimiram Skrindam viņa 145 gadu jubilejā. Izstāde ir atklāta Vaboles kultūras namā Latvijas valsts 102. proklamēšanas gada dienas priekšvakarā.

Izstāde tapusi, apkopojot materiālus par Skrindu dzimtu gan no muzeja krājuma, gan sadarbojoties ar Viļānu, Ludzas, Balvu un Rēzeknes muzejiem, kā arī pētot un apstrādājot iegūto informāciju no dažādiem avotiem (periodika.lv). Vērtīgs ieguvums bija Skrindu dzimtas radnieka Mihaila Mittlera

saziņa ar muzeja speciālistiem, kā rezultātā muzejs ieguva iepriekš neredzētu un vērtīgu fotogrāfiju ar Skrindu dzimtu.

Skrindu dzimtas pirmsākumi ir meklējami 18. gadsimtā Kurzemes pusē, kad grāfiem Plāteriem – Zibergiem Līksnas muižā bija vajadzīgi prasmīgi strādnieki, kā, piemēram, mūrnieki. Līdz ar to maiņas ceļā no Skrindas tika pārvests labs sava amata pratējs Donats. Tā kā ģimene tika ieceļojusi Latgales pusē no Skrindas, tad grāfi, pieskaņojot uzvārdu latgaliskajai videi, piešķir ģimenei Skrindu uzvār-

du. Kā atceras Antona Skrindas laikabiedri, Skrindu dzimta allaž bijusi strādīga, kārtīga un izteikti dievbijīga. Ģimene bija īpaša arī ar to, ka tai bija raksturīga tieksme pēc gara gaismas un izglītības, kas tajā laikā Latgalē vēl nebija populāri. Ģimenes darba diena sākās piecos no rīta - tās neatņemama sastāvdaļa bija rīta lūgšana.

Donata un Apolonijas ģimenē auga seši dēli: Dominiks, Benedikts, Kazimirs, Jānis, Stanislavs, Antons, kā arī viena meita - Monika. Dievticīgās un darbīgās ģimenes mājās goda vieta allaž tika atvēlēta grāmatām, kas gal-

venokārt bija garīgā satura literatūra.

Trīs ievērojamākie Skrindu dzimtas brāļi – Benedikts, Kazimirs un Antons – bērības gadus pavadīja, palīdzot vecākiem dažādos lauku darbos un ejot ganos. Ziemas sezonā Skrindu māte savus bērnus mācīja lasīt no Sv. Rakstu grāmatām. Kad lasīšana tika apgūta, bērni tika sūtīti mācīties uz vietējo Līksnas draudzes skolu. Dzimtai allaž liela nozīme bijusi Dievam un darbam.

Mūsdienās Skrindu dzimtas pēcteči dzīvo teju visā Latvijas teritorijā un arī aiz Latvijas robežām – Vācijā, Kanādā un Beļģijā. ▶▶▶

Antons Skrinda savā 37 gadus ilgajā mūžā centies dzīvot pēc principa "Dievs, darbs, darbs" un centies to iemācīt arī saviem tautiešiem. Turklāt Antons nekad nav kautrējies lūgt palīdzību savas tautas un Dzimtenes labā no citiem, tādiem, kuri neliegtu savu padomu un svētību Latvijai un Latgalei.

"Zam gryutim apstokļim jōstrōdoj myusu tysmu ļiaužu dryvā. Ir dažreiz aicynōti paleigā baltīši, bet myusu klīdzēju vōjajs bolss naspēja sakustynōt baltīšu darbinikus. Lai jī pagrīž sovas acis un pasaver, kas dorōs aiz Daugavas un Aivīkstes. Baltīši par Latgaliu nikō nazyna. Tōpēc golā es grīžūs pi Jums, cīnejamais apspīstū Draugs, ar dziliu un gaužu lyugumu, ar taidu lyugumu, kaidu izsoka tikai daudz izcītuse tauta, pasneegt dažas zinias par Latgaliu baltīšu laikrostūs, atteistūt baltīšim brōliskas izjutas un leidzjuteibu prīks vinim tōli palykušim brōlim," tā Antons 1906. gada 18. jūlijā raksta Rainim.

Zem Cara armijas kara ārsta skarbās profesijas aizsega slēpās neiedomājami interesants, galants un laipns vīrietis ar gaišām domām, prātu un sirdi.

20. gadsimta sākumā Antons Skrinda sevi pierādīja un ienāca vēsturē kā viens no izcilākajiem un redzamākajiem Latgales atmodas darbiniekiem. Antons Skrinda sevī apvienoja vairākus potenciālus – viņš bija talantīgs dzejnieks, rosīgs žurnālists un visbeidzot – talantīgs cara armijas mediķis. Dzīvojot un mācoties Šveicē, Antonam radās Rēzeknes kongresa ideja: Latgales kulturālā un garīgā autonomija Latvijas valstī. 1917. gada Rēzeknes kongresa laikā Antons Skrinda, kurā viņš nepaguvis atbraukt, bija tālu frontē. Bet telegrāfiski sveicināja kolēģus un savu tautu norādot, ka dzīvo līdzī brīvās Latvijas tapšanai.

Kazimira Skrindas darbība dzīves laikā bija ļoti daudzpusīga – viņš bija garīdznieks, skolotājs un audzinātājs, avīžu redaktors, rakstnieks un izdevējs, daudzu grāmatu autors un enerģisks kultūras organizāciju līdzstrādnieks.

1901. gadā K. Skrinda tiek iesvētīts par priesteri, un pirmo Svēto Misi kā priesteris celebrē Liksnas Romas katoļu baznīcā.

Ar 1908. gadu Pēterpili baznīckungs K. Skrinda kļuva par latgaliešu laikraksta "Drywa" galveno redaktoru. Publicēja arī pats savus rakstus ar pseidonīmu ps. Skudra. Laikā, kad dzima idejas par Latgales atdalīšanos no Vitebskas guberņas un apvienoša-

nos ar pārējo Latvijas teritoriju, latgaliešiem beidzot radās iespēja pašiem lemt par savu nākotni, kā arī veidot attiecības ar citiem novada latviešiem. Par šīm tēmām tika asi un ilgi diskutēts arī 20. gadsimta presē, piemēram, "Gaismā" un "Dryvā". 1916.–1917. gadā diskusijas un pārdomas visvairāk izvērtās avīzē "Drywa", kuras redaktors bija K. Skrinda. "Drywas" redakcija labprāt uzklaušēja dažādus viedokļus par Latgales apvienošanu ar citiem Latvijas novadiem. 1917. gada 22. marta avīzē "Drywa" Nr. 11 redaktors K. Skrinda izteica arī savu nostāju par visu Latvijas teritorijas novadu apvienošanu rakstā "Kūpā wai sewim".

"Mes rakstesim un drukosim avizes, gromotas sowā latgališu wolūdā, mes dzidosim un lyugsimis baznicas, školos, mojos un wysur sowā latgališu wolūdā, mes sprissim pogostūs un vysos waldēs sowā latgališu wolūdā, mes saimnikosim sowā Latgolā poši, jo mums byus sowa vitejo Latgolas pašwaldiba, tikai aptvartu lelokā wysas Latwijas kupumā ar sowa Latwijas Saeimu. (..) Tad na sewim, bet kūpā, lai pastowet sewim."

1917. gada Latgales kongresā K. Skrinda un viņa domu biedri nobalso un pieņem rezolūciju par Latgales atdalīšanos no Vitebskas guberņas un apvienošanu ar Vidzemi un Kurzemi. Latvijas valsts piedzimšanai tiek likts svarīgs un spēcīgs pamatakmens.

Lai arī Benedikts sirdī vēlējās kļūt par priesteri - mūku, pēc vecāku nāves viņš uzņēmās saimniecības vadīšanu un divu jaunāko brāļu - Kazimira un Antona - audzināšanu. Naudu iztikai Benedikts pelnīja, nodarbojoties ar zemkopību un pildot mūrnieka darbu. Darba pieredze saimnieciskajā jomā B. Skrindam noderēja nākotnē Viļānu klosterī, pārzinot saimniecisko darbību, kā arī organizējot un vadot klostera būvdarbus.

Sasniedzis 31 gadu vecumu, Benedikts beidzot varēja īstenot savu aicinājumu - 1899. gadā viņš iestājās Pēterburgas Garīgajā seminārā un 1903. gadā pēc tā pabeigšanas 35 gadu vecumā tika iesvētīts par priesteri. 1924. gadā pēc novicināta un solījuma salikšanas Mariāņu kongregācijas mūkam Mariānim Benediktam Skrindam MIC arhibīskaps uzticēja Svētā Ercenģeļa Miķeļa draudzi Viļānos kopā ar bijušo Bernardīņu klosteri, kas atradās visai bēdīgā stāvoklī. Var uzskatīt, ka ar šo gadu tika likts pamats pirmajam klosterim Latvijā. Par klostera draudzes prāvestu un priekšnieku tika iecelts Benedikts Skrinda.

"Tēvs Skrinda ir Viļānu Mariāņu klostera priekšnieks. Šis sirmis un visu cienītais garīdznieks pagājušā gada 7. martā klusībā pavadīja savu 70. dzimšanas dienu un 22. martā savas priesterības 35 gadu jubileju. Neskatoties uz lielo gadu nastu, tēvs Benedikts arvien vēl ir darba spējīgs, vienmēr jautrs un laimīgi smaidošs." (Rīgas Vēstnesis Nr.9, 02.03.1939.)

Daugavpils novada skolām un kultūras iestādēm ir iespēja pieteikties ceļojās izstādes deponēšanai!

 Ilze Ozoliņa,
Skrindu dzimtas muzeja
vecākā speciāliste

Apskatāma Baibas Priedītes personālizstāde "Kā piedzīvojums..."

Daugavpils novada Kultūras centrā "Vārpa" (Daugavpili, Dobeles ielā 30) ir apskatāma Baibas Priedītes personālizstāde "Kā piedzīvojums...".

Izstādi veido 13 darbi. Izmēri – 100x70, tehnikā – papīrs/akvarelis. Lielākā daļa gleznu ir šī gada darbi, daži tapuši pēdējo trīs gadu laikā. Darbiem nav nosaukumu, tie nav apvienoti vienā konkrētā sērijā. Katrs akvareļdarbs ir atsevišķi pastāvošs un uztverams kā atsevišķs piedzīvojums ar savu sākumu un turpinājumu. Darbos ir abstrakta vizuālā informācija, kas nerodina uztvert autora vēstījumu, bet dod skatītājam iespēju veikt ceļojumu savas iztēles dzīlēs, pie savas fantāzijas pirmavota. Ļauties iegrimt krāsu formu pasaulē, saskatīt un ieraudzīt, neuzdodot jautājumus.

Personālizstāde "Kā piedzīvojums..." Daugavpils novada Kultūras centra "Vārpa" kamīnzālē būs apskatāma līdz janvāra beigām darba dienās no plkst. 9.00 līdz plkst.19.00.

Apmeklējot izstādi, aicinām ievērot aktuālos valstī noteiktos drošības noteikumus un sanitārās rekomendācijas.

Fotogrāfijā redzams Baibas Priedītes gleznas fragments

Muzejpedagoģiskā programma "Tradicionālās amatu prasmes Latgales zemnieka sētā"

Arvien lielāku popularitāti Latvijā 21. gadsimtā iegūst muzejpedagoģija. Savs nopelns šeit ir kultūrizglītības programmai "Latvijas skolas soma", kā arī muzeju sociālās lomas pieaugumam sabiedrībā.

Naujenes Novadpētniecības muzejs iesaistās kultūrizglītības procesa nodrošināšanā, aktīvi darbojoties muzejpedagoģijas jomā kopš 2000. gada. Muzejā tiek izmantotas daudzveidīgas izglītojošā darba formas – lekcijas, meistarklases, radošās darbnīcas, tematiskas izstādes, muzejpedagoģiskās nodarbības u.c.

Muzeja izglītojošā darba mērķis ir harmoniskas, aktīvas un radošas personības sekmēšana, kura ar muzeja starpniecību iepazīst un apgūst kultūras un dabas mantojumu, lai tālāk to nodotu nākamajām paaudzēm.

Muzejpedagoģiskā programma "Tradicionālās amatu prasmes Latgales zemnieka sētā" ir izstrādāta projekta ENI-LLB-1-216 "Seno amatu jaunā dzīve" aktivitātes 3.4. "Muzeja izglītojošo programmu izstrāde" ietvaros. Programmas saturs balstīts divās projekta ietvaros tapušās izstādēs: "Podniecības tradīcijas Daugavpils novadā" un "Rokdarbu tradīcijas Daugavas ielejas teritorijā".

Nodarbību pamatā ir stāsts par vakarēšanu Latgales zemnieka sētā. Vēl 20. gadsimta sākumā dažādas amatu prasmes tika pārņemtas no paaudzes paaudzē vakarēšanas laikā. Vakarešana jeb suprātkas bija sena tradīcija, kad ļaudis rudens un ziemas vakaros sanāca vienkopus pastrādāt un atpūsties. Vakarešanā bija pārstāvētas vairākas paaudzes, līdz ar to var runāt par īpašu zemnieku darba skolu, kurā vecākā paaudze jeb pieredzes bagātākie ļaudis apmācīja bērnus un jaunatni dažādos mājās veicamos darbos un amatos, vienlaikus nodrošinot plašāku lokālo tradicionālo amatu prasmju pārnesi un izplatību ne tikai dzimtas, bet pat kaimiņu ciemu ietvaros. Vakarešanas laikā „skolēni” un „skolotāji” bieži mainījās lomām, ļaujot prātam meklēt atziņas ikdienas vērojumos. Cilvēks vērtēja pats sevi, savu darbu un mācījās vērtēt citus.

Vakarēšanas tradīcija kā muzejpedagoģiskās programmas forma ir viens no atbilstošākajiem seno amatu prasmju pārneses veidiem specifiskajā lauku muzeja vidē, kas ļauj programmu pielāgot dažādām vecuma grupām, vienlaikus maksimāli ļaujot izmantot muzeja etnogrāfiskās ekspozīcijas un tematisko izstāžu potenciālu.

Pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērni programmas ietvaros var darboties, izmantojot darba burtnīcu. Digitālā veidā darba burtnīca ir pieejama muzeja mājas lapā naujenesmuzejs.lv projekta-rezultati. To var bezmaksas lejupielādēt jebkurš interesents un izmantot ne tikai

muzejā, bet arī ģimenē, runājot par senču dzīvesveidu un senajām amatu prasmēm. Burtnīca iepazīstina ar Latvijas kultūrvēsturiskajiem novadiem, Latgales zemnieka sētu, tās jēdzienu un arhitektūru. Ar dažādu uzdevumu starpniecību tiek piedāvāts izpētīt cimdu rakstus Daugavpils novadā, izprast kokamatniecības un podniecības nozīmi lauku sētā, soli pa solim iepazīt vilnas apstrādes procesu. Burtnīca rosina bērnu pastāvīgi pētīt, izziņāt, novērot un pārdomāt ekspozīcijās un izstādēs redzēto, vienlaikus ļaujot radoši izpausties, pildot uzdevumus.

Pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem izstādē "Rokdarbu tradīcijas Daugavas ielejas teritorijā" tika iekārtots stūrītis bērnu radošajām aktivitātēm, kurā var darboties ne tikai pastāvīgi, bet kopā ar vecākiem vai muzeja darbinieku pavadībā. Šeit, saliekot puzli, var izpētīt diegu vērpšanas procesu ar ratiņu, var pildīt darba burtnīcas uzdevumus vai izmantot iespēju pašam veidot savu izstādi no piedāvātajiem etnogrāfiskajiem priekšmetiem. Ar projekta starpniecību tiek demonstrētas 1927. gada fotogrāfijas, kuras iepazīstina ar zemnieku sētas arhitektūru un nodarbošanās veidiem lauku sētā.

Sākumskolas un pamatskolas (līdz 7. kl.) vecuma bērniem muzejpedagoģiskā programma paredz nodarbības ar mālu, tāpēc projekta ietvaros tiks iegādāta krāsns gatavo keramikas izstrādājumu un māla sagatavju apdedzināšanai. Māla nodarbību laikā dalībniekiem tiek piedāvāts veidot dažādus priekšmetus (laimes pogas, figūriņas, lipinātos traukus, floras un faunas elementus, dekorus utt.), ņemot vērā dalībnieku vecumu, gadalaiku (vasaras ziedi, rudens lapas vai augļi) vai gadskārtu ieražu svētkus (Ziemassvētku rotājumi, Lieldienu dekoru utt.). Nodarbību mērķis ir iepazīstināt dalībniekus ar vienu no spilgtākajām tradicionālās kultūras iezīmēm, kura iekļauta Latvijas kultūras kanonā – Latgales podniecību. Tāpēc nodarbība sākas ar izstādes "Podniecības tradīcijas Daugavpils novadā" iepazīšanu, kam seko praktiskā darbošanās ar mālu.

Pamatskolas un vidusskolas vecuma bērniem muzejpedagoģiskā programma iepazīstina ar vienu no senākajiem lauku istabas rotājuma veidiem – puzuriem. Tradicionāli šis rotājums lauku sētā tika izmantots ne tikai gadskārtu ieražu svētkos (Ziemassvētkos, Lieldienās un Meteņos), bet arī rituālos un godos. Piemēram, kāzās puzurus kāra tieši virs galda pretī jaunajam pārim, piedzimstot bērniņam – virs jaundzimušā šūpuļa, jo ticēja, ka bērns augs laimīgs un priecīgs, tiks pasargāts no slimībām, ļauniem spēkiem. Tos kāra istabu stūrī, jo tur uzkrājas negatīvā enerģija. Puzuru veidošana ir smalks un darbietilpīgs process. Nodarbības laikā dalībnieki var apgūt puzuru izgatavošanas pamatprincipus, iesākumam izmantojot vienkāršāku un izturīgāku materiālu - plastmasas salmiņus.

Naujenes Novadpētniecības muze-

jā no 2020. gada septembra līdz novembrim notika muzejpedagoģiskās programmas "Tradicionālās amatu prasmes Latgales zemnieka sētā" aprobācija. Tika organizētas pilotnodarbības 150 skolēniem. Nodarbības piedalījās Lāču pamatskolas, Naujenes pamatskolas, Ludzas 2. vidusskolas un Daugavpils Centra vidusskolas skolēni.

Muzejpedagoģiskās programmas norises Naujenes novadpētniecības muzejā 2021. gadā

Aicinām izmantot iespēju pieteikties muzejpedagoģiskās programmas "Tradicionālās amatu prasmes Latgales zemnieka sētā" grupas nodarbībām 2021. gadā. Nodarbības notiks projekta ietvaros izveidotajās izstādēs: "Podniecības tradīcijas Daugavpils novadā" un "Rokdarbu tradīcijas Daugavas ielejas teritorijā".

1.- 6. klases skolēniem piedāvājam nodarbību ar tematisku ekskursiju, darba burtnīcu (apskatāma šeit: naujenesmuzejs.lv/projekta-rezultati) un mālu.

7. - 12. klases skolēniem piedāvājam nodarbību ar tematisku ekskursiju un puzuru veidošanu.

Pieteikšanās pa tālr. 65471321; 26532508 ir obligāta. No 1. maija līdz 30. septembrim nodarbības var pieteikt no otrdienas līdz piektdienai. No 1. oktobra līdz 30. aprīlim - no pirmdienas līdz piektdienai. Vienā grupā pieļaujama cilvēku skaits ir 15 - 20 cilvēki (ja nepastāvēs Covid-19 ierobežojumi). Parāli muzejā var darboties divas grupas.

Plašāka informācija par projekta ieviešanu atrodama Daugavpils novada domes mājaslapā. Aicinām sekot projekta aktivitātēm sociālajā tīklā Facebook: www.facebook.com/dvinacrafts.

Šī ziņu lapa ir tapusi ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu. Par šīs publikācijas saturu pilnībā ir atbildīga Daugavpils novada Kultūras pārvalde un tas nekādā veidā nevar tikt izmantots, lai atspoguļotu Eiropas Savienības uzskatus.

Centrā "Pīlādzis" pabeidz sociālo dzīvokļu iekārtošanu, turpina ēkas renovāciju

troinstalācija, ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma).

Pirmos pabeidz sociālos dzīvokļus

Pirmais, ko šajā objektā izdevies pabeigt ir sociālie dzīvokļi. Tie ekspluatācijā tika pieņemti jau 16. novembrī (objekta nosaukums: "Sociālā atbalsta centra sociālo dzīvokļu izveide ēkas 3. stāvā"; Adrese: Lielā ielā 43, Kalupe, Kalupes pagasts).

Sociālo dzīvokļu projekta realizācijas ietvaros telpas pārplānoja ar reģipša starpsienām, kā arī veica sienu apdari, atjaunoja griestus un samontēja jaunus piekaramos griestus, iekārtoja lamināta grīdu, linoleja segumus un flīzes. Ierīkoti aukstā un karstā ūdensvada tīkli ar elektriskiem ūdens sildī-

Ši gada martā ir uzsākti būvdarbi Sociālo pakalpojumu centra "Pīlādzis" ēkā, kurā vienlaicīgi notiek energoefektivitātes paaugstināšanas un ēkas pārbūves darbi. Darbu ietvaros paredzēta ēkas siltināšana, proti, ēkas fasādes, cokola, bēniņu siltināšana, logu un ārdurvju nomaina un pilna apkures sistēmas pārbūve, plakano vakuuma saules kolektoru uzstādīšana, kā arī ēkas iekšējie apdares darbi (sienu, grīdu, durvju nomaina, pacēlāja ierīkošana, 3. stāva telpu remonts sociālo dzīvokļu ierīkošanai), iekšējo tīklu pārbūve (ūdensapgāde, kanalizācija, elek-

tājiem, sadzīves kanalizācija, elektroinstalācijas darbi, videonovērošanas sistēma).

Rezultātā tika izveidoti seši atsevišķi dzīvokļi ar guļamistabu, viesistabu, virtuvi un vannas istabu. Koplietošanā būs pieejama atpūtas telpa un virtuve, divas tualetes istabas ar dušu, WC kabīnēm un aprīkojumu cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Visas virtuves aprīkotas ar mēbelēm un iebūvētām indukcijas plītīm.

Izmaksas sociālo dzīvokļu būvniecības darbiem sastādīja 276 852,77 eiro, kuras sedza no Daugavpils novada

domes budžeta līdzekļiem. Garantijas laiks būvdarbiem objektā ir pieci gadi.

Veidot sociālos dzīvokļus tika uzticēts SIA "Borg", savukārt SIA "Eiropo" izstrādāja tehnisko projektu un veica autoruzraudzību. Būvuzraudzību nodrošināja SIA "Fortum".

Kopējie ēkas energoefektivitātes darbi vēl turpinās

Kopējie ēkas energoefektivitātes paaugstināšanas būvdarbi notiek 4.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Atbilstoši pašvaldības integrētajam attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu un atjaunojamo energoresursu izmantošanu pašvaldības ēkās" projekta Nr.4.2.2.0/17/I/097 "Sociālo pakalpojumu centra "Pīlādzis" ēkas energoefektivitātes paaugstināšana" ietvaros. Projekta mērķis ir samazināt primārās enerģijas patēriņu, sekmējot energoefektivitātes paaugstināšanu un pašvaldību izdevumu samazināšanos par siltumapgādi, veicot ieguldījumus Sociālo pakalpojumu centra "Pīlādzis" ēkā atbilstoši Dau-

gavpils novada pašvaldības attīstības programmā noteiktajām prioritātēm. Kopējās projekta izmaksas sastāda 1 640 814,22 eiro. Projekta attiecināmās izmaksas sastāda 824 652,66 eiro, no kurām ERAF finansējums – 466 171,00 eiro jeb 56,53%, Valsts budžeta dotācija sastāda 107 542,95 eiro jeb 13,04%, pašvaldības līdzfinansējums sastāda 250 938,71 eiro, jeb 30,43%. Daugavpils novada pašvaldība, izmantojot Valsts kases aizņēmumu, finansēs projektā paredzētās izmaksas ar projekta realizēšanu saistītajiem izdevumiem 816 161,56 eiro apmērā.

Ēkas energoefektivitātes darbus veic pilnsabiedrība "Vanpro un Nordserviss".

Visas ēkas pārbūves darbus pilnībā ieplānots pabeigt 2021. gada jūnijā.

Dainis Bitiņš

DND Komunālās saimniecības nodaļa

PAŠVALDĪBAS NEKUSTAMO ĪPAŠUMU IZSOLES

Daugavpils novada dome pārdod mūstiskā izsolē ar augšupejošu soli pašvaldības nekustamos īpašumus:

- **2020. gada 8. decembrī plkst. 09:00** nekustamais īpašums "Rubeņi" ar kadastra numuru 4498 004 0394, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4498 004 0348/0.2969 ha platībā un atrodas Višķu pagastā, Daugavpils novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 864,00.

- **2020. gada 8. decembrī plkst. 09:30** nekustamais īpašums ar kadastra numuru 4460 004 2062, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4460 004 2062/0.0662 ha platībā un atrodas „464”, Daugavā, Kalkūnes pagastā, Daugavpils novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 684,00.

- **2020. gada 8. decembrī plkst. 10:00** nekustamais īpašums "Lapegles" ar kadastra numuru 4460 004 1478, kas sastāv no zemes vienības (starpgabala) ar kadastra apzīmējumu 4460 004 0409/0.1375 ha platībā un atrodas Kalkūnes pagastā, Daugavpils novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 504,00.

- **2020. gada 8. decembrī plkst. 10:30** dzīvokļa īpašumu Nr. 7, "2", Višķu tehnikumā, Višķu pagastā, Daugavpils novadā ar kadastra numuru 4498 900 0122 un dzīvokļa īpašumā

ietilpstošās kopīpašuma 439/13191 domājāmās daļas no daudzdzīvokļu mājas un zemes ar kadastra apzīmējumu 4498 005 0631.

Objekta sākotnējā cena – EUR 1295,00.

Izsoles notiks Daugavpils novada domē, mazajā zālē, Rīgas ielā 2, Daugavpilī. Samaksa par objektiem veicama saskaņā ar izsoles noteikumiem.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties un saņemt Daugavpils novada domes, Rīgas ielā 2, Daugavpilī, 12. kabinetā vai elektroniski Daugavpils novada pašvaldības tīmekļvietnē www.daugavpilsnovads.lv/pasvaldibas-nekustamo-ipasumu-izsole.

Reģistrēties izsolei var Daugavpils novada domes 12. kabinetā (darbdienās no plkst. 8.00 līdz 15.30) no paziņojuma publicēšanas līdz 2020. gada 4. decembrim plkst. 15.00, iesniedzot iesniegumu un izsoles noteikumos norādītos dokumentus, iepriekš samaksājot nodrošinājumu 10% no izsoles sākumcenas un reģistrācijas maksu EUR 14,00.

Reģistrācijas maksa un nodrošinājums jāiemaksā Daugavpils novada domes (Reģ. Nr. 90009117568) norēķinu kontā LV37TREL9807280440200, Valsts kases kods: TREL9807280440200.

Nekustamos īpašumus var apskatīt darbdienās, iepriekš saskaņojot apskates laiku pa tālruni: 294 12 676.

Mūžībā aizgājuši

Kalkūnes pagastā

Romualds Gaidelis (1941.g.)
Valdemards Kohanovičs (1951.g.)
Viktors Karaļūns (1957.g.)

Laucesas pagastā

Sergejs Bogdanovs (1976.g.)

Maļinovas pagastā

Olga Čaplinska (1949.g.)

Medumu pagastā

Janīna Stankeviča (1944.g.)
Igoris Spoģis (1936.g.)

Naujenes pagastā

Marija Steļmačonoka (1929.g.)
Vladimirs Sidorovs (1951.g.)
Vladimirs Pavlovs (1967.g.)
Eleonora Linova (1939.g.)
Aleksandrs Zibrovs (1943.g.)

Salienas pagastā

Valentīna Zavadska (1948.g.)

Sventes pagastā

Raimonds Mukāns (1974.g.)
Tamāra Andrejeva (1937.g.)

Tabores pagastā

Vasīlijs Jakovļevs (1952.g.)
Mihails Griņoks (1954.g.)

Vaboles pagastā

Anna Mukāne (1929.g.)

Višķu pagastā

Jeļena Merkurjeva (1933.g.)
Sergejs Minakovskis (1947.g.)
Mihails Gāga (1935.g.)

*Izsakām līdzjūtību
mūžībā aizgājušo tuviniekiem*

Daugavpils novadā aizvadīta aktīvā tūrisma sezona

Lai nodrošinātu tūrisma statistikas datu pieejamību par Daugavpils novadu, Daugavpils novada pašvaldības aģentūra "TAKA" apkopo un analizē ar tūrisma saistītos statistikas datus. Par aktīvo tūrisma sezonu tiek uzskatīts laika periods no maija līdz septembrim. Jāpiebilst, ka šī gada aktīvā tūrisma sezona atšķīrās no ierastajām sezonām. Savas korekcijas visā pasaulē ieviesa Covid-19 pandēmija, iespējot arī visu tūrisma nozari.

2020. gada otrajā ceturksnī Daugavpils novada tūristu mītnēs tika apkalpoti 3759 ārvalstu un Latvijas ceļotāji, kuri kopumā Daugavpils novada tūristu mītnēs pavadīja 4861 nakti. Daugavpils novada muzeju un ekspozīciju plašo tūrisma piedāvājumu 2020. gada aktīvās tūrisma sezonas laikā iepazīna 8863 ceļotāji.

Ceļotāji ievēroja paš aizsardzības un drošības pasākumus Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai, tāpēc Daugavpils tūrisma informācijas centrā tika reģistrēts lielāks informācijas pieprasījumu skaits par dabas objektiem, dabas takām, atpūtas iespējām pie ūdeņiem un mini zoo.

Statistikas dati liecina, ka ceļotāju skaits dabas objektos ir palielinājies. Daugavpils novada dabas objektos ir uzstādīti elektroniskie apmeklētāju plūsmas skaitītāji, kuru datus nolasa Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālā administrācija. Jāuzsver, ka Vasargelišķu skatu torni laika periodā no maija līdz septembrim apmeklēja

21913 ceļotāji, kas ir par 42% vairāk salīdzinājumā ar pagājušo gadu, savukārt Dinaburgas taku šī gada aktīvās tūrisma sezonas laikā apmeklēja 5699 ceļotāji, kas ir par 48% vairāk salīdzinājumā ar šo pašu laika periodu pērn. Jaunsventes parku un Sventes ezera krastmalu apmeklēja 11 811 ceļotāji, kas ir par 45% vairāk, nekā šajā laika periodā 2019. gadā. Aktīvi tika izmantots arī plostu un laivu nomas pakalpojums Daugavpils novadā, reģistrēti 2800 laivotāji. Ceļotāji aktīvi apmeklēja arī mini zoodārzus. Pēc objekta īpašnieku teiktā, "JuRita" mini zoo vērojams apmeklētāju pieaugums. Kā

arī šogad Daugavpils novadā parādījās jauns mini zoo "Raptors Park", kur apmeklētājiem ir iespēja iepazīt dažādus dzīvniekus un plēsīgus putnus.

Daugavpils novadā darbu uzsāka jauni tūrisma pakalpojumu sniedzēji. Dabas parkā "Daugavas loki" tika atklāts jauns kempings "Daugavas lokos", Līksnas pagastā darbu uzsāka jauna viesu māja - kafejnīca "Kaķis krūzē", kā arī jau iepriekš minētais, jaunais mini zoo "Raptors Park" Demeņes pagastā.

Aktīvās tūrisma sezonas laikā Daugavpils Tūrisma informācijas centrā tika reģistrēti 9420 informācijas pie-

prasījumi. Lielākais informācijas pieprasījumu skaits bija jūnijā un augustā. Pirmajā vietā ierindojās pašmāju informācijas pieprasītāji (86% no kopējā Latvijas un ārvalstu informācijas pieprasītāju skaita), 14% bija ārzemnieki. Šovasar Daugavpils Tūrisma informācijas centru apmeklēja diezgan liels tūristu skaits no Lietuvas un Igaunijas, gan ģimenes ar bērniem, gan arī individuālie tūristi, pārsvarā viņi ceļoja vairāk nekā vienu dienu pa Latgali, iekļaujot savā ceļojuma maršrutā Daugavpili un Daugavpils novadu, kā arī blakus esošās pilsētas. Tūristi jautāja ne tikai par atpūtas iespējām, bet arī par ierobežojumiem saistībā ar ceļošanu un publisku vietu apmeklēšanu.

2020. gada tūrisma sezonā ir ievērojami palielinājies Daugavpils Tūrisma informācijas centra oficiālās mājas lapas www.visitdaugavpils.lv lietotāju skaits (+13%). Tas norāda, ka šī gada tūrisma sezonā cilvēki arvien vairāk meklēja informāciju par Daugavpili un Daugavpils novadu interneta resursos un izmantoja tūrisma portālu www.visitdaugavpils.lv kā savu brīvdienas ceļvedi.

Daugavpils novada pašvaldības aģentūra "TAKA"
Tālrunis: +371 65424147
e-pasts: taka@dnd.lv

Facebook: [Daugavpils novads.Travel](https://www.facebook.com/Daugavpils.novads.Travel)
www.visitdaugavpils.lv

Apceļo Daugavpils novadu virtuāli

Sakarā ar ārkārtas situācijas izsludināšanu valstī, tika ieviesti vēl stingrāki epidemioloģiskās drošības pasākumi. Tomēr ceļot pa Daugavpils novadu var arī virtuāli, neraugoties uz ierobežojumiem. Daugavpils novada tūrisma aģentūra "TAKA" piedāvā virtuāli apceļot novada skaistākās tūrisma vietas, ierobežojot kontaktu ar cilvēkiem.

Raiņa māja Berķenelē piedāvā virtuāli izstaigāt mājas apkārtni, kā arī noskatīties video ar brīvdabas izrādi, kas veltīta Raiņa 150 gadu jubilejai un filmēta Berķenelē.

Berķeneles pusmuižā pagājusi Latvijas izcilā dzejnieka, tulkotāja, drāmas meistara, politiskā un sabiedriskā darbinieka Raiņa (1865 – 1929) bērnība, kuras iespaidi atspoguļoti dzejoļu krājumā "Dagdas piecas sķiķu burtnīcas". Berķenelē veidojās nākamā dzejnieka personība, pasaules uzskats, tapa pirmie dzejoļi. Šobrīd pusmuižā ir iespējams apskatīt dzejniekam veltītas ekspozīcijas, dažādas mākslas izstādes, pasūtīt ekskursijas, piedalīties radošajās darbnīcās, rīkot seminārus.

Daugavpils novadā tapa īsfilma par piemiņas vietu pirmajiem tautas atmodas darbiniekiem brāļiem Skrindām – Benediktam (1869–1947), Kazimiram (1875–1919) un Antonam (1881–1918) – Skrindu dzimtas muzeju.

Muzejā skatāmas izstādes un ir pieejamas vairākas tematiskās programmas gan skolēniem, gan pieaugušajiem. Šeit piedāvā iespēju izgaršot latgaliešu tradicionālās "komas" un

zāļu tēju, iepazīt seno amatu prasmes un būt kopā ar amatniekiem, noklausīties Latgales bitenieku stāstus un nogaršot vietējo medu.

Piedāvājam arī tuvāk iepazīt Višķu amatnieku ciemu un noskatīties videomateriālu.

Višķu amatnieki apmeklētājiem piedāvā maršrutu pa ciemu, kas sevī ietver iespēju interesanti pavadīt brīvo laiku. Viesiem ir iespēja izzināt Višķu vēsturi, apmeklēt keramikas un klūgu pinumu darbnīcas, piedalīties amatnieku meistarklasēs un ieklausīties kokles skaņās Višķu baznīcā, kā arī

degustēt vietējos produktus – sieru un alu. Maršrutu var izbraukt ar velosipēdiem vai izstaigāt kājām.

Visiem interesentiem ir iespēja vairāk uzzināt par Daugavpils novada tūrisma objektiem caur biedrības "Magnetic Latgola" īsfilām.

Dabas parks "Daugavas loki" izveidots, lai saglabātu unikālos dabas kompleksus, dabas, kultūrvēstures vērtības un maz pārveidotās savdabīgās ainavas Daugavas augšteces senlejas Naujenes – Krāslavas posmā. Daugavas loki tiek uzskatīti par senākajiem ielejas veidojumiem Latvijā. Dabas

parks "Daugavas loki", kā daļa no aizsargājamo ainavu apvidus "Augšdaugava", 2004. gadā atzīts par NATURA 2000 teritoriju, bet 2011. gadā iekļauts UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas nacionālajā sarakstā.

Medumu parks, kas atrodas pie Medumu ezera un kuru XX gs. sākumā iekārtoja Sanktpēterburgas botāniskā dārza pārzinis Lackis, ir populāra atpūtas vieta – šeit var makšķerēt un atpūsties pie ezera, kur ir ierīkota pludmale, kas ir pieejama arī cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Parka teritorijā izveidota 2 km gara taka, kura šķērso „Milestības tiltiņu” un iet gar Pirmā pasaules kara tranšējām un muižas pagraba vietu.

"Sventes muiža" ir mājīga, pagājušā gadsimtā celta muiža, kurā iekārtota 4-zvaigžņu viesnīca. Restaurētās grāfa Mihaila Kazimira Plātera-Zīberga muižas atmosfēra, kas papildināta ar mūsdienīgām ērtībām, ir lieliska vieta atvaļinājumam, romantiskām brīvdienām, darba komandējumiem vai sviniņiem pasākumiem.

Uzkāpjot 21 m augstajā Vasargelišķu skatu tornī, no putna lidojuma augstuma var aplūkot ainavas un gleznainos Daugavas lokus. Apmeklētāji no tā var redzēt Daugavas upes Rozališķu loku – vienu no skaistākajiem Latvijas dabas skatiem, kas kādreiz rotāja Latvijas naudaszīmi – 10 latu banknoti.

Doties virtuālajā ekskursijā varat pašvaldības mājaslapā www.daugavpilsnovads.lv sadaļā Tūrisms.

VUGD aicina ievērot drošību, dedzinot sveces

Jau šo svētdien, 29. novembrī, tiks aizdegta pirmā svece Adventes vainagā. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) aicina ievērot piesardzību, dedzinot sveces, lai svētki būtu droši.

- Pirms sveces aizdegšanas, tā jāatbrīvo no visa veida iepakojuma un jāizlasa lietošanas instrukcija;

- Sveces stabili jānovieto uz nedegošas virsmas, jāpārlicinās, ka sveces nevar apgāzties.

- Īpaši jāuzmanās ar lielajām dekoratīvajām svecēm, no kurām var stipri sakarst galda virsma;

- Jāuzmana, lai telpā, kur deg sveces, nerastos caurvējš;

- Nekad nenovietojiet sveces citu siltuma avotu tuvumā, piemēram, uz televizoriem, radiatoriem, iekurtām krāsnīm vai kamīniem;

- Jāatceras, ka degoša svece rada ne tikai gaismu, bet arī augstu temperatūru. Pārlicinieties, ka svece atrodas drošā attālumā no degošiem priekšmetiem;

- Uzmanieties, lai ar apgērību vai matiem neaizskartu sveci;

- Nenovietojiet sveces audumu, aizkaru un mēbeļu tuvumā;

- Nepieļaujiet liesmas nonākšanu tiešā saskarē ar dekoratīvajām sveču aplikācijām, svečturiem, stiklu, jo tas var saplīst;

- Deglis regulāri jāapgriež, nedrīkst pieļaut svešķermeņu ie-

klūšanu izkusušajā parafinā, jo tas var izraisīt ugunsgrēku;

- Uzmaniet, lai svece atrastos bērniem un mājdzīvniekiem nepieejamā vietā;

- Īpaši jāuzmanās, lietojot dekoratīvās želejveida sveces. To iekšpusē esošās dekoratīvās lapa un ziedu kompozīcijas sveces degšanas laikā var uzliesmot un degt pat ar vairākkārt augstāku liesmu nekā parasti;

- Starp degošām svecēm vienmēr atstājiet vismaz 10 cm;

- Neaiztieciot un nepārvietojiet degošu sveci, ja tā nav ievietota speciāli pārnēsājamā lukturītī;

- Nekad nededziniet brīvdabas sveces telpās;

- Svecītes dedzināt eglītē ir ļoti bīstami;

- Neatstājiet degošas sveces bez uzraudzības, pat ne uz īsu brīdi un, dodoties prom vai pirms gulētiešanas, pārlicinieties, ka svece ir nodzēsta.

- Sveču nodzēšanai vienmēr lietojiet speciālu sveces nodzēsēju!

Ugunsdzēsēji glābēji Latvijas iedzīvotājiem novēl priecīgu un drošu šo svētku laiku. Ja tomēr atgadās nelaime, atcerieties, ka glābšanas dienestu tālrunis ir 112. Jo ātrāk paziņosiet par nelaimi, jo ātrāk to būs iespējams novērst!

Jaunieši radīja kopīgu svētku sajūtu

Katru gadu Daugavpils novada jaunieši sveic Latviju dzimšanas dienā. Neskatoties uz ieviestajām korekcijām mūsu ikdienā (ārkārtējo situāciju), arī šogad jaunieši ir sagatavojuši dāvanas Latvijai.

Šogad jaunieši radoši izpaudās un noformēja Latvijas karti. Katra pagasta jaunieši izvēlējās savu tēmu un noskaņu kartes noformēšanai, attēloja dabas skatus un arhitektūras objektus, rakstīja novēlījumus, atzīmēja skaistākās vietas, parādīja, ar ko viņi lepojas savā dzimtenē. Tagad šīs kartes rotā vairāku pagastu pārvalžu telpas un jauniešu centrus, un lieliski iederējās

svētku noformējumā, radot patriotisku un sirsnīgu noskaņu.

Pateicamies par brīnišķīgiem darbiem Ambeļu, Biķernieku, Demenes, Dubnas, Kalupes, Kalkūnes, Liksnas, Maļinovas, Medumu, Naujenes, Nicgales, Skrudalienas, Sventes, Vecsalienas un Vaboles pagasta jauniešiem.

Paldies Viktoram Petaško par Latvijas kartēm, kas tika izgatavotas no putuplasta.

*Olesja Nikitina,
Daugavpils novada domes jaunatnes
lietu speciāliste*

PUBLISKĀ APSPIEŠANA

Višķu pagasta pārvalde izsludina publisko apspriešanu par atļauju nozāgēt kokus ārpus meža teritorijas:

- trīs kļavas Višķu pagasta Makarovas kapos;
- vienu bērzu Višķu pagasta Maskovskajas kapos.

Priekšlikumus un ierosinājumus iespējams izteikt Višķu pagasta pārvaldē (Skolas ielā 17, Špoģi, Višķu pag.) no 26. novembra līdz 16. decembrim.

Publiskā apspriešana notiks 2020. gada 17. decembrī plkst. 9.30 Višķu pagasta Makarovas kapos un plkst. 9.45 Maskovskajas kapos.

Daugavpils novada pašvaldības bezmaksas izdevums
„Daugavpils Novada Vēstis”
Izdevējs: Daugavpils novada dome, Rīgas iela 2, Daugavpils, LV-5401
Tirāža – 7069 eks., izdevums, iznāk vienu reizi mēnesī
Iespiests: SIA “Poligrāfijas grupa Mūkusalā”, Mūkusalas ielā 15A, Rīga
Izdevums iznāk kopš 2011. gada 3. marta

Atbildīgie par izdevumu: Daugavpils novada domes
Lietu pārvaldes Informācijas un sabiedrisko attiecību daļa
e-pasts: vestis@dnd.lv
Par raksta saturu un faktu precizitāti atbild tā autors.
Paldies visiem, kuri palīdzēja informatīvā izdevuma tapšanā!

